

ZÁPAS O DUŠI 138

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

PODZIM 2018
ROČNÍK 29

Sola Scriptura – Jedině Písmo

Solus Christus – Jedině Kristus

Sola Gratia – Jedině milost

Sola Fide – Jedině vírou

Soli Deo Gloria – Jedině Bohu sláva

**Jásejte, synové Sijónu, radujte se
z Hospodina, svého Boha, neboť
vám dá učitele spravedlnosti a jako
na začátku vám sešle hojnost
dešťů podzimních i jarních.**

(Joel 2,23)

OBSAH

Letní dobrodružství	3
Lék ničivější než nemoc	4
Krutovláda tolerance	9
27 slavných mučedníků	11
Jednoduchá eschatologie	14
Kde se dva nebo tři sejdou ...	17
Co je to novozákonní církev?	21
Jak se pozná zdravá církev? Je věrná Písmu!	29
Vztah mezi církví a státem – anabaptistický pohled	32
Šest důvodů pro studium biblického učení	37
Ekonomie dneška: Výdaje a rozpočet	39
Rádio Logos	47

ZÁPAS O DUŠI © vydává Spolek Reformace.cz,
 Hošťálkova 1c, 169 00 Praha 6, IČ: 41605012
 Odpovědný redaktor: Jaroslav Kernal
 Redakční rada: Daniel Adamovský, Rado-
 van Hynek, Julie Petrecká, Klára Steiger, Pa-
 vel Steiger, Iva Suchá, Jan Suchý
 Číslo 138 vyšlo 20. 10. 2018.
 Evidenční číslo MKČR: E 11180
 Fotografie na titulní straně: Jaroslav Kernal
 Tiskne Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova
 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky
 Vychází čtyřikrát do roka. NEPRODEJNÉ!
 ISSN 1804-2880 (Print)
 ISSN 2336-8330 (Online)

Zimní konference 2019

Konference Zápasu o duši
& Poutníkovy četby

JEDINĚ MILOSTÍ***Sola gratia***

Co je to milost

Marcus Denny

Zákon & milost

Jaroslav Kernal

Proč potřebujeme milost

Pavel Steiger

Nepodmíněné vyvolení

Aleš Novotný

Praktické důsledky milosti

Daniel Adamovský

Hotel Krystal

José Martího 2/407, Praha 6

www.hotel-krystal.eu

26. ledna 2019

Korespondenční adresa:

Spolek Reformace.cz

Hošťálkova 1c, 169 00 Praha 6

Telefon: (+420) 222 268 917

Email: zapasodusi@gmail.com

Dobrovolné příspěvky posílejte

přiloženou složenkou

nebo převodem z účtu.

Číslo účtu:

2600196560 / 2010 (ČR)

SK108330000002600196560 (SK)

HČJB vysílání v Rádiu 7

pondělí 23³⁰–23⁴⁵, středa 17¹⁵–17³⁰

(Pořad Psáno jest!)

LETNÍ DOBRODRUŽSTVÍ ZÁPASU O DUŠI

Jan Suchý

Vážení čtenáři, možná jste byli překvapeni, že letní vydání našeho časopisu (č. 137) přišlo do vašich poštovních schránek v netradičním balení a navíc bez obvyklé složenky pro dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu.

Prožili jsme v redakci horké chvíle. V okamžiku, kdy byl časopis vytištěn a měl odejít do distribuční společnosti, jsme dostali oznámení, že tato společnost, která má již roky na starosti balení časopisů, vkládání složenek a rozesílání poštou na adresu, právě ukončila svou činnost.

Co teď? Všichni jsme byli zrovna na cestách. Časopis měl jít z tiskárny do distribuce a odtud k vám, čtenářům. To je proces, který jde již mimo nás. Ale došlo k takto nečekané události, která vyžadovala intenzivní nasazení. Zabalit a rozeslat různé velké balíčky časopisů na několik tisíc adres není jednoduchá záležitost. Ale s Boží pomocí se podařilo nalézt náhradní řešení. Po mnohé telefonické i emailové komunikaci byl časopis se zpožděním konečně zroslán. Díky Bohu!

Nová distribuční společnost však nebyla schopna vložit tradiční složenku. Mohlo by

se zdát, že v době, kdy lidé běžně a s oblibou provádí své platby bezhotovostně – elektronickým příkazem své bance, je složenka přežitá minulost. Ale není tomu tak. Stále ji využívá řada čtenářů a výše darů takto přijatých není zanedbatelná – vždyť tvoří více než 10% ročního rozpočtu služby Reformace.cz.

Jsmo Pánu vděční za všechna otevřená a štědrá srdce, která podporují Zápas o duši, ať přímým zasláním darů na účet Reformace.cz nebo posláním darů složenkou. Bez vaší podpory bychom časopis nemohli tisknout a rozesílat.

Vaše podpora práce Zápasu o duši je pro nás dlouholetou jistotou, že se za ní skrývá více než jenom čísla: vaše věrnost, láska a povzbuzení; vaše modlitby a prosby o požehnání.

Jsmo nesmírně vděční za každou vaši zprávu, ať jde o reakci na články v Zodu, či osobní sdělení o vaší situaci – osobní, křesťanské či sborové. Kéž naše vzájemná služba rozkvétá k Boží slávě a je ve výsledku společnou službou církve světu, aby poznal Ježíše Krista – Syna Boha, který se smilovává nad hříšníky a přináší věčný život.

LÉK NIČIVĚJŠÍ NEŽ NEMOC

Jaroslav Kernal

Proč prorok Abakuk volal k Bohu? Zdálo se mu, že Bůh ignoruje situaci v Božím lidu, že nevidí, jak se šíří násilí, ničemnosti, trápení, nevymahatelnost práva, jak je

ochromený zákon. Co se děje? Proč to vypadá, že Bůh mlčí? Ale Bůh nemlčel a jeho odpověď byla šokující! Bůh řekl, že jeho odpovědi budou Chaldejci, které pošle,

aby zničili celou zemi. Je možné, aby použil Bůh k léčení lék, který bude strašlivější a ničivější než nemoc samotná? To je velmi těžká otázka. Klíčem k jejímu pochopení je poznání Boží velikosti a Božího plánu spasení.

Bůh je větší než Chaldejci

Je důležité, abychom sledovali život kolem sebe, abychom sledovali dění ve společnosti i v církvi a abychom na toto dění dokázali nahlížet ve světle Písma. Bůh nás volá k rozlišování, nikoliv však k politickému nebo sociálnímu, ale k biblickému. Křesťanům se může snadno stát, že přestanou rozlišovat a začnou vytvářet nejružnější politická spojení. V padesátých letech minulého století, v době budování socialismu, se někteří protestantští vedoucí v naší zemi vydali touto cestou a začali propagovat socialismus jako způsob, který Bůh používá k šíření svého království. Podobně dnes někteří církevní představitelé podporují hlava nehlava vládnoucí ideologii humanismu a vydávají ji za biblickou. Potom z jejich úst můžete slyšet, že Bůh křesťanů je stejný jako Bůh Židů a muslimů nebo že za teroristické útoky si můžeme sami a vlastně si je zasloužit. Nebezpečí, že křesťané skočí na lep doktrínám, které vládnou v nevěřícím světě, je veliké a hrozí každému z nás. Přesto existuje jednoduchý lék – jít do Božího slova a vidět, kdo je Bůh.

Přesně to dělá Abakuk. Slyšel od Boha vážné věci o soudu, který Bůh posílá na svůj lid, slyšel o Chaldejcích, kteří přijdou a nebudou mít slitování, ale nero-

zuměl tomu. K čemu ho to vedlo? Abakuk se díval na Boha.

◆ *Cožpak nejsi od pradávna, Hospodine, svatý Bože můj? My nezemřeme. Hospodine, pověřil jsi ho soudem, Skálo, uložil jsi mu, aby trestal. Tvé oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo a hledět na trápení. Proč tedy trpíš věrolomné, mlčíš, když svévolník pohlcuje spravedlivějšího? (Abk 1,12–13)*

Abakuk si připomíná, kdo je Bůh Izraele. I když nerozumí Božím soudům, upíná se k Bohu. Nežijeme z vidění. Nežijeme z toho, co se děje kolem nás. Nejsou to okolnosti, v nichž se právě nacházíme, které by měly určovat obsah naší víry nebo směřování našeho života. Proto se na prvním místě musíme obracet k Bohu. Možná vypadají věci kolem nás strašidelně, strašlivě, možná přemýšlíte o tom, zda nebude válka, možná vás svírá strach, když přemýšlíte o tom všem, co se děje v Evropě, nebo o tom, co děje ve viditelné církvi. Ale to není místo, kam bychom měli směřovat svůj pohled nejdříve. Náš pohled musí směřovat nejprve k Bohu.

◆ *Cožpak nejsi od pradávna, Hospodine, svatý Bože můj? (Abk 1,12)*

Bůh je věčný, Bůh je svatý, Bůh je Bohem Izraele a je také Bohem Abakuka. A my jsme na tom stejně jako Abakuk. Potřebujeme dobře vědět, kdo je náš Bůh. Musíme rozumět tomu, že Bůh je věčný, že je od pradávna, a to znamená, že jeho záměry jsou věčné záměry. Jeho myšlení nás nekonečně přesahuje. On je Bohem, který byl dřív, než existovalo cokoliv jiného. On všechno povolal do existence. On je počá-

tek i konec, Alfa i Omega. On nemá začátek ani konec, nebesa nebes ho nemohou obsáhnout. Tváří v tvář těžkým věcem ve svých životech musíme přemýšlet o tom, kdo je Bůh, a žasnout nad jeho velikostí.

Abakuk mluví o Boží svatosti. Bůh je věčný a jeho záměry jsou věčné, je svatý a jeho záměry jsou svaté. Bůh je svrchovaným vládcem nad celým stvořením, nezapomněl na nás, není lhostejný, ale kdykoliv nerozumíme jeho záměrům, máme si připomínat, že Bůh je věčný a svatý. To je nejlepší místo, kde můžeme začít. Pohled na Boha vedl Abakuka k vyznání: „My nezemřeme!“ Možná to je výkřik hrůzy: „Bože, ty jsi věčný, ty jsi svatý, tak nás přece nenecháš zahynout! Copak zemřeme i my? My přeci nezemřeme!“ Ale zároveň obsahuje porozumění: prorok vidí, že věčný a svatý Bůh posílá Chaldejce, aby potrestal a pročistil svůj lid.

◆ *Hospodine, pověřil jsi ho soudem, Skálo, uložil jsi mu, aby trestal. (Abk 1,12)*
Abakuk se snažil nějak vyrovnat s trestem, který se Bůh rozhodl použít. Chápe, že Bůh bude soudit svůj lid. Ale stále se nemůže ztotožnit s tím, že bude trestat tak hrozným způsobem.

◆ *Tvé oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo a hledět na trápení. Proč tedy trpíš věrolomné, mlčíš, když svévolník pohlcuje spravedlivějšího? (Abk 1,13)*

Abakuk zná Boží svatost, čistotu, slávu i spravedlnost, a proto mu nejde na rozum, co se to děje. Jak to, že Bůh trpí věrolomné? Ví, že Bůh je spravedlivý a milosrdný. Zná Boží slovo a ví, že Bůh prokazuje milosrdenství tisícům pokolení těch,

kdo mu věří. Ví, že Hospodinovo milosrdenství je věčné. Ale nerozumí Božím jednání. Chce snad Bůh společně se svévolníky zahubit i spravedlivé? Připomíná Bohu jeho svatost, jeho čistotu i milosrdenství. Proč to ale dělá? Nechce přijmout Boží svrchovaný výrok, nechce se smířit s Božím soudem, odmítá se podřídit pod mocnou ruku Boží.

Jsou časy, kdy Bůh buduje, jsou časy, kdy Bůh boří. Abakuk žil v době, kdy Bůh bořil – a bořil úplně všechno. Izrael měl na sedmdesát let zůstat prázdnou a pustou zemí. Mělo se naplnit proroctví, které čteme u Mojžíše, že když nebudou poslouchat Hospodina, Hospodin je bude trestat, a pokud dál nebudou poslouchat, bude je trestat sedmkrát víc a ještě sedmkrát víc, povolá cizí národ a rozpráší je mezi národy (Lv 26,13–41). Přesně to se stalo. Nevíme, jestli se toho Abakuk dožil, možná ano, možná ne. Ale víme, že mu Bůh oznámil budoucí věci a Abakuk s Bohem nesouhlasil. Národ byl odveden do Babylonu. Zpátky do země se vrátil jenom pozůstatek Izraele. Po sedmdesáti letech se zvyhnanství vrátilo 42 tisíc duší.

Nic z toho Abakuk ve chvíli, kdy přijal od Hospodina výrok, ještě netušil. Ale na prasto mu stačilo, co mu Bůh sdělil (viz Ab 1,5–11). Pochopil, co se chystá, a to ho opravdu vyděsilo. Věděl, kdo jsou Chaldejci, a nemohl se srovnat s tím, že Bůh udělá tak strašné věci. Zdálo se mu, že:

Bůh používá lék silnější než nemoc

◆ *Což jsi učinil lidstvo jako mořské ryby, jako havěť, nad níž nevládne nikdo?*

On udící vytahuje všechny a lapá je do své sítě, do svého nevodu je chytá. Proto se raduje a jásá. Proto obětuje své síti a svému nevodu pálí kadidlo; neboť skrze ně se mu dostává výborného podílu a nejtucnějšího pokrmu. Což bude svou síť vyprazdňovat bez přestání, bez soucitu vraždit pronárody? (Abk 1,14–17)

Uvedený text vypadá jako jedna dlouhá výčitka Bohu. Prorok pochopil, co Bůh hodlá udělat, porozuměl tomu, že pošle Chaldejce, kteří budou nemilosrdní a vyhladí celou zemi. Můžeme předpokládat, že dobře znal Mojžíšův zákon i slova proroků, věděl, jaké tresty hrozily Izraeli, jestliže nebudou poslouchat Hospodina. Jistě dobře věděl, co se dělo za dnů soudců, kdy Izrael stále odpadal od Boha a uctíval modly. Bůh posílal okolní národy, které zotročovaly Izraelce. Izraelci nakonec pod tím velkým tlakem volali k Bohu, prosili o milost, odvrátili se od model a Bůh jim posílal vysvoboditele.

Ale nyní se to Abakukovi nezdá. Má pocit, že lék, který chce Bůh použít, je smrtelnější než nemoc, která vládne v Božím lidu. Copak jsme jako havěť, kterou budou Chaldejci vybírat ze sítě? A jak můžeš vůbec, Bože, použít takový bezbožný národ? Svou sílu vydává za boha, obětuje své síti a pálí kadidlo svému nevodu. Chaldejci si mysleli, že jejich síla, jejich válečnické umění, jejich odvaha, jejich rychlost, jim zajišťují vítězství, převahu. Byl to hrdý, sebevědomý a krutý národ bojovníků, který po dlouhá staletí bojoval s okolními národy o nadvládu. Nyní si

mysleli, že přišel jejich čas, a uctívali svou sílu a válečnické umění. To byl jejich bůh, jejich modla. Nechtěli se pokořit před Bohem ani uznat, že Bůh nebes krále do-sazuje i odvolává a s národy nakládá jako hrnčič se svými výrobky, jak se mu zachce. Skrze proroka Jeremjáše, který byl současníkem Abakuka, Bůh řekl:

◆ *Nyní jsem všechny tyto země dal do rukou Nebúkadnesarovi, králi babylónskému, svému služebníku; dal jsem mu i polní zvěř, aby mu sloužila. Budou mu sloužit všechny pronárody, i jeho synu a vnuku. Pak nadejde čas jeho zemi i jemu a podrobí si ho v službu mnohé pronárody a velicí králové. Ale pronárod či království, které by nesloužilo jemu, Nebúkadnesarovi, králi babylónskému, a které by svou šíji nesklonilo pod jeho babylónského krále, ten pronárod postihnu mečem a hladem a morem, je výrok Hospodinův, až je úplně vydám do jeho rukou. (Jr 27,6–8)*

Byl to Bůh, kdo vydal Chaldecům všechno do rukou. Bůh dokonce přikázal všem, že musí sloužit Nebúkadnesarovi. Prorok Jeremjáš varoval před falešnými proroky, kteří sváděli Izraelce k tomu, aby nesloužili Nebúkadnesarovi a aby hledali pomoc u egyptského krále. Proto je tak důležité, abychom rozlišovali. Abychom viděli Boží ruku v událostech kolem sebe, abychom rozpoznali Boží jednání a nesnažili se jeho jednání zvrátit nějakým svým marným úsilím. Proto potřebujeme hledat Boha a poznávat, kdo je Bůh, kterému jsme uvěřili. Čím více uvidíme Boží velikost a slávu, Boží spravedlnost, sva-

to, milosrdenství a lásku, tím lépe budeme schopni rozlišit, co se děje a proč. Ježíš říká (Lk 13,1–3), že nemusíme přesně rozumět všemu, co se kolem nás děje. Důležité je, abychom viděli svůj život a to, co se kolem nás děje, ve světle Písma – a to nás povede na prvním místě k pokání.

Zde se skrývá problém Abakuka i nás samotných – jenom málo rozumíme Bohu, jak moc je svatý, a hříchu, jak moc je hříšný, a jen málo rozumíme tomu, že Bůh je svrchovaný a dělá všechno, co chce. Nejedná svévolně, ale jedná ve své moudrosti a prozíravosti.

Písmo tvrdí, že hřích je vzpourou proti Bohu. Vzdor proti Bohu je v srdci každého hříchu. Každý hřích je motivován a veden vzpourou proti Bohu. Nechce poslouchat Boha a jeho slovo, nechce se Bohu podřízovat ani ho uctívat. Proto Bůh říká, že „mzdou hříchu je smrt“ (Ř 6,23). Smrt je přirozeným důsledkem každého hříchu. Hřích je ten důvod, proč lidé umírají. Všichni zemřeme, což znamená, že všichni zhřešili, není ani jeden, kdo by nezhrěšil, kdo by hledal Boha, kdo by byl bez viny. Všichni zhřešili, a to znamená, že všichni zemrou. Každý hřích, i ten sebelepší, je na prvním místě vždycky urážkou Boha, který je svatý, a každý hřích je jako plivnutí na jeho čistotu a svatost.

Ještě nejsme natolik svatí, a dokud nebudeme mít nová těla, ani nebudeme, abychom nepotřebovali pokání. David říká:

◆ *Bůh je spravedlivý soudce; každý den má Bůh proč vzplanout hněvem.* (Ž 7,12)
Každý den má Bůh dostatek důvodů pro to, aby nás vyhladil z povrchu zemské-

ho. Prorok Abakuk to nechápal, a proto skoro vyčítá Bohu jeho záměry. Copak budeš, Bože, podporovat svévolníky v tom, aby ničili spravedlivé? Copak nemáš soucit a necháš Chaldejce vyvražďovat lidi donekonečna? Tak zní Abakukův náрек a jeho výčitky Bohu.

Copak ale nerozumíš, Abakuku, tomu, co je to hřích? A jak odporný je hřích? Copak nechápeš, kdo je Bůh? Nerozumíš tomu, že Bůh je naprosto svrchovaný a používá k dosažení svých cílů všechno, co chce. Bůh používá zlo k tomu, aby potrestal zlo. Ale nám se zdá, že zlo v nás je jen malé, takže to vypadá, že Boží lék na naši nemoc má mnohem ničivější sílu než nemoc samotná. To je ovšem náš problém. Připadá nám, že máme škrábanec na prstu, ale Božím řešením je amputace celé ruky!

Naše neporozumění pramení z toho, že nechápeme hrůzu hříchu a netušíme, jak moc je Bůh svatý, jak moc nemůže snést hřích. Vyznáváme sice jako Abakuk, že Boží oči jsou čisté, že nemohou snést pohled na zlo, ale obvykle tím myslíme cizí zlo, hřích někoho druhého, nikoliv náš vlastní.

Ale Bůh nás volá k pokání a ke svatosti. Nevolá nás k tomu, abychom mu vyčítali, co se děje, ale abychom se poddali Bohu a jeho vládě. Možná nerozumíme všemu, co se děje v našem životě, jaký důvod mají všechny hrůzy kolem nás – teroristické útoky, násilné činy, války, vraždění a podobné věci. Proto musíme volat k Bohu a očekávat jeho odpověď – přesně to nakonec udělal i prorok Abakuk.

Bůh dá odpověď

Když si Abakuk vylil srdce a postěžoval si na to, co Bůh dělá (ve verších 14–17), jako kdyby dostal rozum, vrátil se nohama zpátky na zem a rozpomenul se na to, kdo je Bůh a kdo je člověk.

◆ *Postavím se na své strážné stanoviště, budu stát na hlásce a vyhlížet, abych seznal, co ke mně promluví a jakou odpověď dostanu na svoji stížnost. (Abk 2,1)*

Už jednou, v první kapitole, prorok dostal odpověď. Příliš se mu nelíbila, a tak si postěžoval. Nyní říká, že bude čekat na další odpověď od Boha. Bůh skutečně odpovídá. Ale podívejte se dobře na to, co říká Abakuk: Postaví se na stráž, bude stát na hlásce. Nebude ležet doma, nebude pasivní, ale bude aktivně vyhlížet odpověď od Hospodina. Stát na stráž znamená dávat dobrý pozor, mít oči na stopkách, být bdělý a připravený, ostražitý. V duchovním slova smyslu to znamená konfrontovat všechno, co se děje, s Božím slovem. Na stráži byli berojští křesťané, když jim apoštol Pavel kázal evangelium.

◆ *Přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel. (Sk 17,11)*

Čekali na Hospodinovo slovo, byli na hlásce a vyhlíželi, zda neuvidí posla, který přináší dobrou zprávu. Ale nespokojili se jenom s přijetím – byli ostražití, takže každý den zkoumali v Písmu, zda to, co říká Pavel, odpovídá Božím slovu. Každému, kdo hledá Boha, Bůh odpovídá. Nemusí to být nutně hned – Bůh není automat na Coca-Colu, ale od-

pověď přijde. On to slíbil, a co slíbil, také splní. Ježíš říká:

◆ *Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. Což by někdo z vás dal svému synu kámen, když ho prosí o chléb? Nebo by mu dal hada, když ho prosí o rybu? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, tím spíše váš Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí! (Mt 7,7–11)*

Bůh Abakukovi odpověděl. Jako odpověď na problémy Božího lidu, jako odpověď na hříchy Božích vyvolených poslal svého milovaného Syna, který se stal člověkem. Plně Bůh a plně člověk v jedné osobě, čistý, svatý, nevinný, dokonalý Boží beránek, který na sebe na lidském těle vzal hříchy svého lidu. Tyto hříchy vynesl na kříž Golgoty, kde za ně zaplatil svou smrtí. Za hříchy všech, kteří věří v Krista, bylo zapláceno na golgotském kříži. Kristus na kříži zvolal: „Je dokonáno!“ Spasení je hotové. Není k němu co dodat. Na důkaz a potvrzení dokonání spasení vstal Ježíš Kristus třetího dne z mrtvých. Byl svatý a nevinný, nesl naše hříchy a zemřel kvůli nim, a ne kvůli svým hříchům. Proto ho smrt nemohla udržet ve své moci, proto ji mohl překonat a porazit. Proto už nyní je smrt poraženým nepřítelem. A proto nám také Písmo říká:

◆ *Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Srdcem věříme k spravedlnosti a ústy vy-*

znáváme k spasení, neboť Písmo praví: „Kdo v něho věří, nebude zahanben.“ (Ř 10,9–11)

Kristus je odpovědí na problémy našich životů, on je odpovědí na problém zdaleka největší a nejhlubší, na problém hříchu v našem životě. Řešením nejsou stížnosti na Boha a na Boží jednání, ale vyznání Krista. Řešením je víra ve vzkříšeného Pána a poslušnost Bohu. Proto odložte své stížnosti na Boží jednání a postavte se na stráž, hleďte Boží tvář a podříďte se Bohu. Soud už začal od Božího domu a pokračuje dál do celé společnosti. Proto vás prosím, abyste šli ke Kristu, abyste odložili dosavadní způsob života v bezbožnosti a vzdoru a složili své hříchy u nohou Ježíše Krista. On zve všechny, kdo jsou drceni

mocí hříchu, kdo žijí ve vzpouře, kdo si se zatvrzelým srdcem říkají: Bůh tu není. Ježíš Kristus vás zve a volá vás:

◆ *Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. (Mt 11,28)*

On je ten, kdo dává odpočinutí duším. On je ten svatý a věčný Bůh, on je pravý život. Jenom u něj dojdete pokoje a jenom s ním budete moci s radostí s Abakukem vyznávat:

◆ *I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm, z ohrady zmizel brav, ve chlévech dobytek nebyl, já budu jásosem oslavovat Hospodina, jásat ke chvále Boha, který je má spása. (Abk 3,17–18)*

KRUTOVLÁDA TOLERANCE A JAK JÍ ODOLAT

Jonathan Morrow

Je pořád ještě v pořádku nesouhlasit s hlubokým přesvědčením druhého člověka? Slycháváme dnes populární hesla: Žít pospolu. Nenávistný projev. Diskriminace. Mikroagrese. Pravidla projevu. Každému, kdo se v těchto dnech zabývá médií, začíná být zřejmé, že jisté morální a náboženské názory už prostě nejsou v našich školních třídách ani široké kultuře dovolené. Jsou buď bez udání důvodu smeteny ze stolu coby „iracionální“, anebo jsou lidé, kteří tyto názory zastávají, veřejně zostuzeni, či dokonce překřičeni. Tento nový kulturní jev nazývám krutovládou tolerance.

Jako křesťané, kterým záleží na pravdě a kteří chtějí milovat své bližní jako lidi stvořené podle Božího obrazu – co máme dělat? Zde jsou tři praktické kroky, které můžete udělat, abyste odolali krutovládě tolerance.

1. Seznamte se s novými pravidly morálky, která jsou v dnešní kultuře uplatňována.

Popření nefunguje. Musíme žít v realitě. Podle poslední studie skupiny Barna se 91 % Američanů ztotožňuje s tvrzením, že „abys našel sám sebe, musíš hledat uvnitř sebe“. To ukazuje, že selektivní relativizmus existuje, vzkvétá a stal se do-

minantním názorem naší kultury. Jinými slovy, pravda závisí na tom, čemu uvěří jednotlivci. Ale naše radikálně individualistická kultura se shoduje i na některých nových morálních absolutních pravdách, a to: „Lidé by neměli kritizovat životně důležitá rozhodnutí druhých lidí“ (to potvrzuje 89 % Američanů). Tato dvě přesvědčení si zjevně protirečí a tvoří základ krutovlády tolerance, kterou dnes zakoušíme. Pravidla hry se změnila, a pokud si tuto skutečnost neuvědomíme, pak nezaagujeme dobře.

2. Připravte se dnes na rozhovory, které přijdou zítra.

Tady nejde o to „jestli“, ale „kdy“ přijdou. Jako křesťané jsme oddáni jistým pravdám, které plynou z našeho světonázoru založeného na Bibli. Uvedu jen pár našich kulturně kontroverzních přesvědčení:

- že Ježíš vstal tělesně z mrtvých a je jediná cesta k Bohu,
- že objektivně správné a špatné existuje,
- že nenarozené lidské bytosti jsou hodny života a ochrany,
- že se všemi lidmi bez ohledu na jejich etnický původ by mělo být nakládáno důstojně, s úctou a spravedlivě,
- a že Bůh coby osobní stvořitel vesmíru ustanovil, aby sex byl zakoušen jedině v kontextu v manželství jednoho muže a jedné ženy.

Petr nám připomíná, abychom byli vždy s tichostí a uctivostí připraveni dát odpověď každému, kdo by nás vyslyšel o naději, kterou máme (1Pt 3,15). Jste připraveni? Otázky přicházejí: Jak může být

Ježíš jediná cesta k Bohu, když tolik vážných lidí nesouhlasí? Říkáš, že to, o čem jsem v srdci přesvědčen, že je správné, je ve skutečnosti v Božích očích špatné? Kdo jsi, abys říkal lidem, že si nesmějí vzít osobu, kterou milují, protože je stejného pohlaví? Co řeknete, až zakusíte krutovládu tolerance? Na tyto otázky existují rozumné odpovědi.

3. Odhodlaně se chopte příležitosti, když budete mít možnost laskavě reagovat na zpochybňování křesťanských přesvědčení.

Za prvé, když je zpochybňováno to, čemu věříte, nezačněte se hned bránit. Zůstaňte klidní a pokládejte otázky, abyste si ujasnili, kde ve skutečnosti dochází k nesouhlasu. Dále, ať vás nezastraší fráze a slogany. Pečlivě definujte své hledisko (mimo chodem, diskuze je mnohem snazší, když jste dopředu přemýšleli a připravili si, co řeknete, až přijde). Nechtě je vám povzbuzením, že pravda je na naší straně a že můžeme důvěřovat Bohu, že při našich rozhovorech pracuje. A nemylte se, ostatní se dívají, jestli vydržíte nebo ustoupíte. Prokážete, že si stojíte za svým přesvědčením, a budete mít s lidmi soucit? Nebo se podvolíte a přizpůsobíte? Mějte odvalu rozbít spirálu ticha, jak říkával Chuck Colson. Když uvidím, jak bojujete za pravdu, povzbudí mě to, abych udělal totéž.

V naší kultuře zoufale potřebujeme zařadit zpátečku, když dojde k větším konverzacím na téma pravdy a tolerance. Pokud jsme si uvědomili novou realitu naší kultury, připravme se na rozhovory, které jistě přijdou, a odhodlaně se

do nich pusťme, jakmile se nám naskytne příležitost laskavě reagovat na zpochybňování křesťanských přesvědčení.

Tehdy se ocitneme na správné cestě k odolání krutovládě tolerance.

UKÁZKA Z KNIHY

DVACET SEDM SLAVNÝCH MUČEDNÍKŮ

Jan Amos Komenský

1. Když soud, který trval od šesti hodin ráno do dvou odpoledne, konečně skončil, odvezli každého z obžalovaných do jejich vězení – pány na Hrad a měšťany na radnice. Několik nastrčených ničemů se jim ještě po cestě posmívalo, proč už nezpívají píseň: „Hospodin kraluje“ (žalm 99, který byl společně s dalšími podobnými písněmi často zpíván za Fridrichovy vlády).

2. Když se kníže z Lichtenštejna vracel z Hradu a také když jel ráno na mši, vyšli mu naproti příbuzní, manželky a děti odsouzených, klekali si před ním a prosili, aby byl jejich milovaným darován život. On jim však odpověděl, že už nelze udělit žádnou milost, snad jedině vydat těla k důstojnějšímu pohřbu. Našli se také podvodníci, kteří vdovám a sirotkům dávali falešnou naději, jen aby od nich vylákali nějaké peníze.

3. Večer bylo odsouzeným oznámeno, že rozsudek bude vykonán v pondělí 21. června. K zaopatření své duše si měl každý z nich zavolat jezuitu, kapucína nebo kněze augsburského vyznání a připravit se na smrt. Na kněze z jednoty bratrské ať nikdo ani nemyslí – to se zamítá. Pro ty, kteří byli zvyklí na církevní službu v jednotě – což byla téměř polovina mučedníků – to bylo těžké. Takový zákaz se nedal

chápat jinak, než že pramení ze zvláštní a dávno zakořeněné nenávisti vůči bratrům, nebo že má zaslepit oči saského kurfiřta a luteránů a vyvolat dojem, že jejich náboženství císaři nevdá zdaleka tolik jako to bratrské.

4. Výše zmínění jezuité a kapucíni ani nečekali, až si je někdo zavolá, ale slétli se jako mouchy a různým způsobem – v některých případech i nabídkou záchrany života – uvězněné přemlouvali k opuštění Boží pravdy. Ale Pán všechny posílil, takže jejich dábelké úsilí přišlo nazmar. Marně se přitom nepřátelé dovolávali nebe i země a tvrdili, že oni rozhodně neponesou vinu za jejich věčné zatracení, když tak zaryté pohrdají veškerou Boží milostí.

5. Byli tedy povoláni kněží pod obojí: na Hrad Jan Rosacius z Malé Strany, na staroměstskou radnici mistr Viktorin Vrbenský a Vít Jakeš, na novoměstskou radnici Adam Klemens a Jan Hertvicus a k Němcům (mezi odsouzenými byli tři němečtí doktoři: Jessenius, Haunšild a Ruppel) mistr David Lippach. Tito kněží pak po zbytek času, v neděli i v pondělí až do samotné popravy, připravovali svaté mučedníky k nadcházejícímu boji. Povzbuzovali je zbožnými rozhovory, modlitbami, zpěvem a vysluhováním večere Páně.

6. Služeb těchto kněží využili rádi i ti, kteří se počítali mezi bratry či reformované. Tím dosvědčili, že je vždycky uznávali za bratry a Kristovy posly, i když se trochu lišili v některých člancích víry. Pouze dva z nich, pán z Budova a pan Otta z Losu, s knězem Rosaciem sice zbožně rozmlouvali, ale večeri Páně si nevzali (prý proto, aby nezavdali nějakou příčinu ke zlým řečem). Potěšovali se slovy svatého Augustina: „Věř a již jsi jedl.“

7. Stojí za připomenutí, jak spolu v neděli povečeřeli ti, kdo byli věznění na staroměstské radnici. Když jim radniční hospodář ohlašoval čas večere, podívali se jeden na druhého a prohlásili, že večeri sice už nepotřebují, ale potěšením ze společného posezení nepohrdnou. Takže jeden prostíral ubrus, druhý chystal talíře, jiný připravoval vodu na umývání rukou, další se u stolu pomodlil a rozdělával pokrm a jiný jim zase připomněl, že je to jejich poslední večere na této zemi a zítra budou stolovat s Kristem v nebeském království. Radniční hospodář, papeženec a zlý člověk, se těch slov hned chopil a s posměškem prohodil: „No jistě, Kristus pro ně v nebi vydržuje kuchaře či kuchařku.“ Když to slyšeli, kněz Vít Jakeš začal dlouze a zbožně vyprávět o poslední Kristově večeri na zemi a o tom, jaké měl Kristus se svými učedníky trápení s Jidášem. Jeden z nich, doktor Haunšild, se však zdržel všeho jídla a pití a prohlásil: „Tenhle pytel červů (ukázal si přitom na břicho) byl krmen až příliš dobře. Tak ať už má dost.“

8. Mezitím jim oznámili, že k nim na radnici vezou pány, kteří byli věznění na

Hradě, protože popravčí lešení se chystá právě zde, na náměstí před radnicí. Jakmile to uslyšeli, pospíšili si k oknům, aby je mohli vyhlížet, a zpívali z oken píseň: „Křesťané, pravdy Boží praví milovníci, pro Kristovo učení násilí trpící, přijměte potěšení z jeho zaslíbení, abyste byli vytrvalí v těžkém pokušení atd.“ a také 44. žalm: „Hle Pane, vždyť pro tebe samého vraždí nás dne každého atd.“ Seběhlo se tam veliké množství lidí, a když to viděli a slyšeli, vzdychali a plakali. Takto zbožní mučedníci přivítali muže, kteří se jim měli v této slavné věci stát společníky.

9. Potom strávili celou noc v písničkách, modlitbách, zbožných rozhovorech a společném napominání (protože je Bůh k mučednické slávě vyvolil mimo jiné proto, aby zahanbili tento svět pravou vytrvalostí, oslavili Krista a zanechali potomkům dobrý příklad). A když kněží zpívali 86. žalm, tehdy na základě oněch slov z posledního verše: „Bože můj, ukaž na mně dobré znamení, ať to vidí, kdo mě mají v nenávisti, ať jsou zahanbeni, že jsi, Hospodine, moje pomoc, moje potěšení!“ Jan Kutnauer horlivě zvolal: „Ó Bože, ukaž tedy i na nás znamení své dobroty, které by nás, tvé nehodné služebníky, ubezpečilo o tvé dobrotě a zároveň zahanbilo nepřátele!“ A plný víry, jako by odpovídal za Boha, dodal: „Věřte, že i v této věci Bůh vyslyší náš hlas a zítra nějakým podivuhodným znamením dosvědčí, že trpíme pro něj.“ Když to slyšel kněz Vrbenský, odpověděl, aby za znamení považovali již to, že jim Bůh jejich smrt, která bezbožným připadá tak trpká, dává pocítit jako příjemnou.

10. Když svítalo, všichni si umyli tvář, oblekli si bílé košile a jiné šaty, jako by měli jít na slavnost. Odřezávali si límce a upravovali oděv tak, aby to později na popravě nevyžadovalo další práci. Kutnauer mezitím znovu spolu s dalšími horlivě vzýval Boha, aby – pokud se mu to v jeho vznešenosti zalíbí – je i lid jakýmkoli znamením ujistil o jejich nevině. A hned při východu slunce se doslechli, že se na nebi ukázala velmi pěkná duha. Kněží, vojáci i ostatní vyběhli ven a mučedníci se na to dívali z oken. Všichni, spolu s celou Prahou, viděli neobyčejně jasnou duhu, přičemž nebe bylo čisté, dva dny předtím ani potom vůbec nepršelo. Když toto znamení na nebi spatřili mučedníci, pozvedli ruce i hlas a někteří, mezi nimiž byl mistr Vrbenský, padli na kolena a chválili Pána Boha. Jeden z nich připomněl Boží smlouvu s Noemem, další hovořil o duze, která je kolem Božího trůnu, jak se o tom píše v knize Zjevení, a o soudu živých i mrtvých před Ježíšem Kristem, a tak se navzájem potěšovali. Kutnauer k tomu významně dodal: „Pohleďte bratři, Bůh se k nám přiznává a ukazuje nám cestu k nebi! Věříme, věříme, že dnes přijdeme přímou cestou skrze Krista do nebe, neboť on je ta cesta, pravda a život.“

11. Když nebeské znamení Boží milosti zmizelo, zahřmělo jiné znamení nadcházejícího mučednictví: výstřel z velikého děla na Pražském hradě. Jakmile to ti Kristovi rytíři uslyšeli, poslali si navzájem pozdravy přes kněží, kteří chodili od jedněch k druhým. Navzájem si popřáli, aby je Bůh posílil svou mocí, a dodávali si od-

vahy k nastávajícímu boji. Na náměstí se rozestavily řady jezdeckta a několik praporů pěchoty a obstoupili to žalostné popravčí lešení, na kterém se na připravených stolicích císařovým jménem posadili soudcové. Náměstí, všechny ulice i domy se naplnily množstvím lidu, který se sbíhal na tu podívanou.

12. Pak byli mučedníci voláni jeden po druhém a statečně podstoupili trest smrti. Každý, kdo byl zavolán, se choval tak, jako by ho čekala největší rozkoš. Kněz Jan Rosacius to popsal těmito slovy:

Chtěl bych především zmínit, že když zavolali někoho z těch svatých lidí a Božích mučedníků, velmi nás udivilo, jak krásně proběhlo rozloučení – až v nás srdce plesalo. Vypadalo to, jako by se chystali jít na hostinu nebo na nějakou kratochvíli. Ti, kdo odcházeli, se obraceli na ostatní, které čekala smrt po nich, a mluvili s nimi zhruba v tomto smyslu (a ještě krásněji, než si lze zapamatovat a zapsat): ‚Inu, milí přátelé, ať vás tu požehná a ochrání Pán Bůh, ať vám dá potěšení Ducha svatého, trpělivost a zmužilost, abyste to, že jste se zastávali Boží cti, srdečně a udatně dokázali i svou smrtí. Já vás předcházím, abych dříve než vy spatřil věčnou Boží slávu, slávu našeho milého Spasitele, ale brzy se zase shledáme. Již tuto hodinu nám pomine zdejší žal a přijde nová radost, srdečná a věčná.‘ Zbylí odsouzcenci odpovídali: ‚Ať vám Pán Bůh požehná cestu, kterou nám otevřel nevinnou smrtí našeho Pána Ježíše Krista, ať pošle své

svaté anděly pro vaši duši. Předejděte nás do nebeské slávy a my vás budeme následovat. Díky tomu, v něhož jsme uvěřili, Ježíši Kristu, máme jistotu, že se tam dnes všichni shledáme.’

13. Takto a ještě mnoha jinými hezkými slovy se loučili. Pak se vydali na cestu a přišli na místo, kde měli přijmout své mučednictví. Tam si s velikou radostí v srdci vyslechli a přijali potěšení od kněze Jana a znovu dávali takové odpovědi, že kněz Jan ani nestačil dopovědět vybrané místo z Písma a oni už citovali jiné. Na popravěšti byli tak stateční, že na nich nebyl znát strach, zanechali na sebe znamenitou pa-

mátku a tak horlivě se modlili a kladli Pánu Bohu do rukou, že se nad tím všichni přítomní podívovali. Nejednou jsme viděli, že soudcům tečou z očí slzy. A kdyby přítomnenechali tak hlasitě bubnovat a i ostatní lidé by mohli slyšet slova těch vzácných mužů, jistě by se rozplakalo mnoho dalších, i nepřátel. Když jsme se pak zase vraceli zpátky mezi ostatní na radnici a vyprávěli jim o té horlivosti a statečnosti, říkali: „Chvála Pánu Bohu! Pane Bože, dej i nám to potěšení Ducha svatého a daruj nám takovou odvahu.“

Z knihy J. A. Komenského Historie o těžkých protivenstvích církve české.

NA POKRAČOVÁNÍ

JEDNODUCHÁ ESCHATOLOGIE (ZÁVĚR)

Štěpán Rucki

D. Eschatologie a ústřední novozákonní pravda o těle Kristově

1. Pouze jeden záměr spasení: tělo Kristovo (církve)

Mnoho novozákonních textů nám ukazuje, že existuje pouze jeden záměr spasení, a to tělo Kristovo, tedy jeho církev.

V této souvislosti je důležité odpovědět si na otázku, kdo je členem církve? Jsou to všichni ti, kteří byli pokřtěni Duchem, to znamená, že byli připojeni k tomuto tělu, jak píše Pavel: „*Neboť my všichni, ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní, byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni jsme byli napojeni týmž Duchem*“ (1K 12,13). Historicky byly k tělu Kristovu připojeny

různé skupiny lidí, jak to vidíme ve Skutcích: Židé (Sk 2), Samařané (Sk 8), pohané (Sk 10), učedníci Janovi (Sk 19). V současné době je toto tělo Kristovo velmi rozmanité a patří k němu příslušníci všech národů a etnik.

V listu Efezským čteme, že cílem, ke kterému byla církev vytvořena, bylo sjednocení všech ke společné spáse skrze usmíření jak Židů, tak pohanů s Bohem i mezi sebou navzájem v jednom těle skrze Kristovu obět na kříži:

◆ *Oba dva [tj. Židy a pohany] usmířil s Bohem v jednom těle, na kříži usmrtil jejich nepřátelství. Přišel a zvěstoval mír, mír vám, kteří jste dalecí, i těm, kteří jsou blízcí. A tak v něm smíme*

obojí, židé i pohané, v jednotě Ducha stanout před Otcem. (Ef 2,16–18)

2. Struktura těla Kristova

Tělo Kristovo tak představuje vrchol dějin spásy, protože v církvi se zjevuje mnohotvará Boží moudrost: „*Bůh chce, aby nebeským vládám a mocnostem bylo nyní skrze církev dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost, podle odvěkého určení, které naplnil v Kristu Ježíši, našem Pánu*“ (Ef 3,10). V církvi se uskutečňuje Kristovo tajemství, že „*pohané jsou spoludědicové, část společného těla, a mají v Kristu Ježíši podíl na zaslíbeních evangelia*“ (Ef 3,6). Církev, jejíž součástí jsou jak Židé, tak pohané, je podle Nového zákona jediným Božím cílem: „*Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna*“ (Sk 20,28).

3. Pouze jedna nevěsta Kristova

Tělo Kristovo, církev nebo také Kristova nevěsta zahrnuje všechny věřící, jak Židy, tak pohany všech dob. Ti budou shromážděni ke skonání věku (na konci) jako celek, nikoliv po částech. Čteme o tom, že budou shromážděni **všichni** vyvolení (Mt 24,31), že při „*Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho*“ (1K 15,23) a že budou oddělení zlí od spravedlivých (Mt 13,49). Z kontextu vyplývá, že se to nebude dít po fázích, ale najednou, při jedné příležitosti. Nikde v Novém zákoně nečteme, že má Bůh dvě nevěsty či dva záměry spásy, jeden pro Židy, druhý pro pohany. Všechny texty naopak svědčí o tom, že existuje pouze jeden záměr pro ty, kteří patří Kristu, tedy pro všechny, kdo patří do církve, složené ze Židů a pohanů různých etnik.

4. Pak bude spasen všechen Izrael

Při této příležitosti je vhodné podotknout, že církev není „duchovní Izrael“, tento pojem se v Bibli nenachází. Také pohané nejsou „duchovní Židé“. Církev však podle slov apoštola Pavla zahrnuje jak Židy, tak pohany! Vznikla zde nová kvalita, něco nového, co předtím nebylo.

Písmo naznačuje, že spasení Izraele (Židů) není ještě u konce. Přestože došlo k jejich vylovení z kmene ušlechtilé olivy, Bůh je může naroubovat zpět (Ř 11,23). Existují různé interpretace Římanům 11 a zvláště jejího 26. verše: „*Pak bude spasen všechen Izrael, jak je psáno: „Přijde ze Sióna vysvoboditel, odvrátí od Jákoba bezbožnost“*“ (Ř 11,26). Z kontextů předchozích veršů je však zřejmé, že apoštol Pavel v listu Římanům 11 mluví o etnickém Izraeli (tedy o Židech). Na základě slov o zpětném naroubování lze očekávat, že před Kristovým příchodem dojde k obrácení mnoha Židů. Slova „*pak bude spasen celý Izrael*“ znamenají doplnění plného počtu spasených Židů při příchodu Krista.

Očekávání naplnění tohoto zaslíbení má však velmi málo společného se současnými politickými aktivitami některých křesťanů nebo i politiků, kdy o Kristu často nezazní ani slovo.

E. Vlast pozemská, či nebeská?

1. Abraham vyhlížel nebeskou vlast.

V souvislosti s Izraelem a eschatologií se také mnoho mluví o zemi, kde Židé žijí, respektive budou žít. Zajímavé je, že Nový zákon na toto téma zcela mlčí. Jediné, co v této souvislosti najdeme, jsou slova

listu Židům, která nám sdělují, že Abraham vyhlížel nebeskou vlast, kterou mu Bůh zaslíbil:

◆ *Věřil, a proto žil v zemi zaslíbené jako cizinec... a upínal naději k městu s pevnými základy... Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili... vyznávajíce, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci. Tím dávají najevo, že po pravé vlasti teprve touží... Ale oni toužili po lepší vlasti, po vlasti nebeské. (Žd 11,9–16)*

Je paradoxem, že Abraham, na něhož se zaslíbení o zemi vztahovalo, žil v zaslíbené zemi jako cizinec a upínal svou naději k městu s pevnými základy, toužil po lepší nebeské vlasti, tedy vlasti ve věku budoucím. Jak spojit toto Abrahamovo očekávání věcí budoucích s přesvědčením mnoha lidí, kteří se dnes soustřeďují na pozemskou vlast. Nový zákon nám připomíná, že jsme zde cizinci a přistěhovalci! Lze bez konfliktu spojovat tento text s očekáváním milénia, které se týká pozemské vlasti? Jsem přesvědčen o tom, že taková očekávání uvedenému textu odporují.

2. Potomek a potomstvo

Další velmi důležitou otázkou je, koho se týká smlouva a zaslíbení daná Abrahamovi, jak o tom čteme v Gn 12,7; 17,7; 22,18? Apoštol Pavel v listu Galatským napsal jednu větu, která staví Abrahamovo zaslíbení do zcela jiného světla: „Slib byl dán Abrahamovi a jeho potomku; nemluví se o potomcích, nýbrž o potomku: je jím Kristus“ (Ga 3,16). Místo potomstva se objevuje „potomek“, a tím je Kristus. Nový zákon tedy tvrdí, že zaslíbení daná Abrahamovi se vztahují na Krista jako na sku-

tečného potomka Abrahamova. Tato zaslíbení dosahují svého naplnění v Kristu.

Skrze víru pak přechází Abrahamovo požehnání jak na Židy, tak pohany, kteří patří Kristu: „*To proto, aby požehnání dané Abrahamovi dostaly v Ježíši Kristu i pohanské národy, abychom zaslíbeného Ducha přijali skrze víru*“ (Ga 3,14). Věřící Židé i pohané jsou nyní jedno a jsou nyní duchovním potomstvem Abrahamovým:

◆ *Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši. Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. Iste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. (Ga 3,26.28–29)*

Když mluví Slovo tak jasně, jak může někdo tvrdit, že dnes existují dva Boží plány – jeden pro Židy a druhý pro pohany? Boží plán je pouze jeden – a to spasení v Kristu, které je naplněním zaslíbení, jež obdržel Abraham.

F. Obnovení SZ oběti v chrámu?

List Židům nám jasně sděluje, že starozákonní oběti nemohly zahladit hříchy, byly pouze náznakem příští dokonalé oběti:

◆ *V zákoně je pouze náznak budoucího dobra, ne sama jeho skutečnost. Proto stále stejné oběti, přinášené každoročně znovu a znovu, nemohou nikdy dokonale očistit ty, kdo s nimi přicházejí... neboť krev býků a kozlů není s to hříchy odstranit. (Žd 10,1.4)*

Teprve Kristus svou obětí přinesl dokonalé očistění, a zrušil tím potřebu starozákonních obětí:

◆ *Tak ruší první, aby ustanovil druhé. Tou vůlí jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo... Kristus však přinesl za hříchy jedinou oběť, navěky usedl po pravici Boží... Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje. (Žd 10,9–14)*

Jeho oběť je jednou provždy a přivádí k dokonalosti ty, kteří mu patří. V této souvislosti by obnovení starozákonních obětí bylo nutně zneplatněním Kristovy oběti, která byla přinesena jednou provždy.

Je také problém sladit obnovení starozákonních obětí s ustanovením večeře Páně. Pavel připomíná Korintským: „*Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde*“ (1K 11,26). Obnovení starozákonních obětí do doby Kristova příchodu vede k vážnému konfliktu s ustanovením večeře Páně.

Lidé, kteří mluví o obnovení starozákonních obětí, se často odvolávají na slova o obnově chrámu zapsaná u proroka Ezechiele 40.–42. kapitola. Z mnoha důvodů je však doslovná interpretace tohoto textu nemožná, protože se dostává do

konfliktu se základními novozákonními pravdami. Vizi proroka Ezechiele lze nejlépe chápat jako obraz novozákonního chrámu, tj. církve, těla Kristova.

Závěr

Jednoduchá eschatologie bývá často označována jako pohled amileniální (tedy popírající milénium), avšak toto označení není zcela správné, spíše jde o pohled historiko-duchovní. Tento pohled nevyžaduje budování složitých myšlenkových konstrukcí rozmělnujících základní pravdy evangelia, jak je tomu v eschatologii premileniálního dispenzacionalizmu. Jednoduchá eschatologie vychází z přímých novozákonních textů o konci věku a Kristově druhém příchodu a je vždy jasně zaměřena na Krista a spojena se základními pravdami o spáse. Jednoduchá eschatologie byla také nejrozšířenějším pohledem na věci budoucí do poloviny 19. století, takže se nejedná o žádnou novotu, ale pouze o nové připomenutí názorů, které vyznávali křesťané po staletí.

ZIMNÍ KONFERENCE 2018

KDE SE DVA NEBO TŘI SEJDOU ...

Daniel Adamovský

Otázka: *Co byste řekli člověku, který se sice hlásí ke Kristu, ale odmítá být součástí jakéhokoliv sboru? Má manželku a dvě děti a „shromazďuje se“ doma. Svě jednání obhajuje slovy z Matouše 18,20, kde čte, že kde se dva nebo tři sejdou, tam*

je církev. Domnívá se, že on a jeho manželka už jsou dva.

Odpověď: V následujících řádcích si vysvětlíme, proč je hřích, když odmítáme být součástí místní církve, dále stručně přiblížíme význam úseku 18. kapitoly v evange-

liu podle Matouše a vysvětlíme si, že verš 20 nedává žádnou omluvu pro oddělování. Na závěr se nemůžeme vyhnout popisu důsledků separace křesťana od místní církve.

Bůh dal křesťanům společenství místní církve k jejich dobru. Bůh ví, že bez podpory dalších zbožných lidí neobstojíme, proto máme tento dar k vzájemnému prospěchu. V listu Židům autor píše:

♦ *Mějme zájem jeden o druhého a povzbuzujme se k lásce a k dobrým skutkům. Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův. (Žd 10,24–25)*

Verše navazují na předchozí vyjádření o tom, že každý křesťan má přímý přístup k Bohu skrze Ježíšovu krev prolitou na kříži. Pán Ježíš otevřel svou oběť cestu, která předtím byla pro člověka nemyslitelná. On doslova otevřel oponu do svatyně svatých, aby každý, kdo v něj věří, mohl v plnosti víry a s čistým srdcem předstupovat před Boží trůn.

Tato Bohem darovaná naděje je pro každého křesťana jistá a neochvějná. Z této jistoty následně autor formuluje verše 24 a 25. V nich nás vyzývá, abychom byli jedni k druhým pozorní. To znamená, že první povinnost křesťana ve vztahu k druhým lidem je projevovat pečlivou pozornost potřebám a zápasům bratří a sester. V důsledku máme mít s bratry a sestrami těsný a odpovědný vztah, jelikož jsme sjednocení krví našeho Spasitele, a to je pouto silnější než rodové vazby.

Máme-li takovou odpovědnost ve vztahu k bratřím a sestrám v církvi, nemůž-

me si představovat, že vzájemný vztah bude růst bez zájmu o druhého a bez vynaloženého úsilí na péči o něj. Tudíž ani nemůže dlouhodobě růst na dálku.

Nikdo nemůže být bezpečně vzdálený od společenství církve jak orel ve své výšce a teprve až tehdy, když z dálky vidí něčí potřebu, sestoupí z výšiny. Jako orel letící na kořist pomůže a zase se do bezpečné vzdálenosti vrátí. Tak to nefunguje.

Pavel vyzýval Galatské: „Neste břemena jedni druhých, a tak naplníte zákon Kristův“ (Ga 6,2). Tento příkaz požaduje, abychom jako křesťané z lásky pomáhali druhým nést jejich břemena. A ta jsou obvykle těžká, tedy vydáme mnoho sil a budeme muset přinést oběti při řešení problémů a zápasů druhých.

Pokud však člověk, který se hlásí ke Kristu, současně odmítá odpovědný vztah vůči sourozencům v Kristu, zanedbává členy vlastní rodiny. Pokud vás nezajímá, co se s nimi děje, pak je na místě otázka, jestli to je vaše rodina, jestli do ní patříte!

Účelem vzájemné pozornosti je vzájemné rozněcování k lásce a dobrým skutkům. Význam slova „rozněcovat“ je podráždit, jako podráždění kůže při nemoci, či podnítit spor. Totéž slovo je použito ve Sk 15,39, kde vyjadřuje podnícení ostré hádky mezi Pavlem a Barnabášem ohledně účasti Jana Marka v misijní cestě. V důsledku té hádky se oba bratři rozešli.

Písmo nás tímto ostrým slovem nabádá, abychom se vzájemně „dráždili“ k lásce a dobrým skutkům. Máme být ve společenství církve vzájemnými podněcovateli k lásce, s touhou předhánět se v láskyplných

projevech a dobrých skutcích, a tím si být vzájemným povzbuzením a motivací.

Použití takto ostrého slova má svůj význam, jelikož naše přirozenost je sobecká a touhou našeho srdce je zaměřit se na nás vlastní prospěch. Ne na prospěch druhých. Navíc projevovat lásku a dobré skutky přináší námahu a nevděk.

V této souvislosti nalezneme v 1. listu Janově velké varování:

◆ *My víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme své bratry. Kdo nemiluje, zůstává ve smrti. Kdokoliv nenávidí svého bratra, je vrah – a víte, že žádný vrah nemá podíl na věčném životě. Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil život. A tak i my jsme povinni položit život za své bratry. (1J 3,14–16)*

Mezi sourozenci neexistuje neutrální vztah. Pokud nemilujeme bratry, nenávidíme je, píše Jan. Láska k bratřím je důkazem lásky ke Kristu. Proto se projevuje touhou sloužit jim, jako Pán Ježíš posloužil nám k naší záchraně.

Trvalé projevování lásky druhým je důkazem Božího díla v lidském srdci (Ga 5,22). Když však ani po letech křesťanství člověk žádnou lásku k druhým neprojevuje, jeho srdce nejspíš vůbec žádnou proměnu nezažilo.

V kontextu vzájemné bratrské pozornosti a lásky přichází známý verš 25: „Nezanedbávejte společná shromáždění...“. Gramaticky se v řečtině nejedná o příkaz. „Nezanedbávejte“ je participium. Pavlíkův překlad jej např. vyjadřuje přechodníkem „nezanedávající svého scházení“.

Z výše uvedeného je zřejmé, že společné shromáždění je prostředek, který je třeba využít k naplnění vzájemné pozornosti a lásky v církvi. Jak jinak můžeme být pozorní k druhým a vzájemně se podněcovat k lásce a dobrým skutkům, když nejsme pevnou a stálou součástí místní církve? Nelze! Na druhou stranu je nutné vyjasnit, že chodit do sboru ještě nemusí znamenat být součástí sboru. Pokud chodíte nepravidelně nebo střídáte podle aktuální chuti různé sbory, jako když přemýšlíte, do jaké restaurace jít na oběd, nikdy nemůžete v místní církvi zakořenit a být její součástí. A nemůžete být ku prospěchu ostatním křesťanům. Jste pouhými konzumenty.

V souvislosti s hledáním výmluv, proč se stranit společenství místní církve, je často používán text z Mt 18,20. Přistupme nyní k vysvětlení, ať víme, co Ježíšova slova znamenají.

◆ *Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich.*

Pro pochopení významu je nutné začít kontextem. Na počátku kapitoly Matouš zapsal Ježíšovu odpověď na otázku učedníků, kdo je největší v království nebes (v. 1–5). Následně je varuje před svody a svůdci (v. 6–9) a před tím, aby nikdo nepohrdal druhým v Božím království. Proto vyjadřuje, jak je každý člověk v Božím království pro Boha cenný, když si Bůh jako pastýř hlídá svůj lid a vyhledává zbloudilé (v. 10–14).

V bezprostředním kontextu Ježíš popisuje, jak dosáhnout smíru, když zhřeší bratr proti bratru (v. 15–17), což je známý

základ pro aplikaci církevní kázně. V návaznosti na rozhodnutí o vyloučení bratra (v. 17), který odmítá činit pokání ze svého hříchu, Matouš píše (v. 18–19), že Bůh dává pro vypořádání církve s hříchem určitou pravomoc svázat nebo rozvázat pouto mezi člověkem a nebem. Tedy jinými slovy vyjádřit, je-li člověku hřích odpuštěn či ne. Neplatí však, že by církev toto pouto vytvářela nebo rušila. Pouze svým vyjádřením potvrzuje skutečnost, pro kterou se bratr již rozhodl, když dal přednost hříchu před Bohem.

Protože si velmi snadno dokážeme představit zneužití takové pravomoci, musí být církev pro její vykonávání dobře vedená a poslušná Božímu slovu. Proto také je oddělení v třístupňovém jednání s hřešícím bratrem nebo sestrou až nejzazší krok. Pamatujme, že cílem je náprava vztahu, ne jeho zrušení.

Předmětný verš 20 pak v tomto kontextu říká, že autoritu rozhodovat nemá jednotlivec, ale dva a více křesťanů. Obdobně jako ve v. 16 „vezmi s sebou ještě jednoho nebo dva“ (celkem dva až tři), aby mělo napomenutí patřičnou váhu a napomínající měli vzájemnou kontrolu a vykazatelnost svého jednání. Ježíšova přítomnost v té věci je pak potvrzením autority s cílem zachovat jednotu církve, přivést bloudícího křesťana zpět a dosáhnout usmíření.

Vše potvrzuje bezprostředně následující Petrova otázka „kolikrát mám odpustit svému bratru“ (v. 21) a Ježíšovo podobenství (v. 22–34) o principu bez omezení odpouštět bratřím jejich provinění, pokud o to prosí.

Souhrnně je zřejmé, že text Mt 18,20 vůbec nehovoří o minimálním počtu lidí pro uctívání Boha nebo vznik církve. Tudiž není žádnou omluvou pro vědomé oddělování od společenství s dalšími křesťany v místní církvi.

Každá neposlušnost nese své důsledky, stejně tak i oddělování křesťana. Bezprostředním důsledkem je, že se osamocení křesťan odřezává od pozhánání, které má v církvi zažívat a kterým má být pro druhé!

Když se navrátíme do Žd 10,25, čteme v druhé polovině sloveso „povzbuzujme se“, které vytváří další stupeň rozvíjející význam vzájemné pozornosti.

Co více, je to povzbuzování v naléhavé situaci, neboť ten den, tedy den Pánova návratu, se blíží každým uplynulým dnem. Proto je třeba být pozorný k druhým a vzájemně se povzbuzovat v následování zbožného života v naději, kterou v Pánu máme. Když psal apoštol Pavel 2. list korintskému sboru, povzbuzoval místní křesťany v jejich soužení, ačkoliv sám zažíval těžké utrpení.

◆ *Požehnaný Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh veškerého povzbuzení, který nás povzbuzuje v každém našem soužení, abychom i my mohli povzbuzovat ty, kteří jsou v jakémkoli soužení, tím povzbuzením, kterým Bůh povzbuzuje nás. Neboť jako se na nás rozhojňují Kristova utrpení, tak se skrze Krista rozhojňuje i naše povzbuzení. (2K 1,3–5)*

Pavel miloval Boží lid a miloval místní církve, mnoho pro ně trpěl a nakonec položil

i svůj život. Proto korintské církvi ukazuje na tu stejnou naději, která jej povzbuzuje snášet veliké pronásledování. Směřuje jejich pozornost na Pána Ježíše Krista.

Stejně to je dnes. V církvích jsou trpící různými těžkostmi, chudí, nemocní, pronásledování a další. Cílem je, abychom jim mohli sloužit a povzbuzovat je v dokonalé naději. Příležitost sloužit máme přímo na dosah ruky a nepotřebujeme doktorát z biblického poradenství ani nemusíme provozovat bohatou nadaci. V církvi můžeme povzbuzujícím slovem či modlitbou vykonat dobré skutky s věčným účinkem.

K povzbuzování patří ještě jeden aspekt, a to napomínání, které je také důležitou součástí života v církvi. Je to projev lásky vůči křesťanům i vyjádření poslušnosti Bohu.

◆ *Dejte si pozor, bratři, aby někdo z vás neměl srdce zlé a nevěrné, takže by odpadl od živého Boha. Naopak, povzbuzujte se navzájem den co den, dokud ještě trvá*

ono ‚dnes‘, aby se nikdo z vás, oklamán hříchem, nezatvrdil. (Žd 3,12–13)

Se stejnou urgencí Pánova blízkého návratu je napomínání ozdravnou prevencí před pádem do hříchu. A to je velká služba církve každému z nás, protože my potřebujeme zbožné napomínání. Osamocенý křesťan je bez tohoto blahodárného vlivu společenství místní církve odsouzen k velmi brzkému pádu do hříchu.

Proto křesťane, který si myslíš, že sám bez místní církve obstojíš a poneseš dobré ovoce pro svého Pána, probuď se ze své pýchy. Poslechni Boží slovo a intenzivně hledej dobrou místní církev, kde se věrně učí Boží slovo a lidé si navzájem v lásce slouží. Nedbej na vzdálenost či jiné překážky, hledej. Nejspíše ji nenajdeš za týden, možná ani za měsíc či více. Ovšem pokud nebudeš hledat, nenajdeš ji nikdy a budeš před Pánem jako planý strom bez ovoce.

CO JE TO NOVOZÁKONNÍ CÍRKEV? (EF 5,21–33)

Jan Suchý

Pokoj vám, milí bratři a sestry, milí křesťané, kteří jste se jimi stali pro lásku Boží darovanou nám v Kristu Ježíši. Z Boží milosti jsme dnes zde, na konferenci časopisu Zápasu o duši a knižního vydavatelství Poutníkovy četby, abychom společně objevovali, co je Boží vůlí pro jeho církve. Nechceme se dnes zaměřit tolik na církve celosvětovou, tedy obecnou církve z vykoupených lidí ze všech věků, ale zvláště na místní církve. Chceme mluvit o místní

církvi, kterou můžeme nalézt v kdekjakém městě v naší zemi anebo i v té nejzapadlejší vesničce – všude, kde Bůh koná své spasitelné dílo v lidech.

Mohlo by se zdát, že dnes budeme muset mluvit především o lidech, kteří církve tvoří. Ale nemylme se. Stejně jako je úvodní oddíl Písma praktickým vysvětlením, jak mají spolu žít manželé, kteří jsou spáseni skrze víru – jejich vztah má svůj vzor ve vztahu ženicha Ježíše Krista a jeho ne-

věsty, církve, tak ani my nemůžeme zaměřit svou pozornost na člověka, na stvoření, ale na Stvořitele, na Krista Ježíše. On je zdrojem, původcem i dokonavatelem víry. K němu se vše upíná:

◆ *V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů: On je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a moci – a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On předchází všechno, všechno v něm spočívá, on jest hlavou těla – totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých – takže je to on, jenž má prvenství ve všem. Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích – protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. (Ko 1,14)*

Musíme si položit otázku: „Proč aplikoval apoštol Pavel evangelium do manželského vztahu?“ Odpověď nám dává náš text. Protože Bůh manželství používá jako ilustraci pravdy o vztahu církve a Krista. Je to ilustrace věčné pravdy na viditelném vztahu, který máme jako lidé před očima. Bůh stvořil člověka jako muže a ženu, jak popisuje začátek Písma v Genesis 2. kapitole, aby dovedl tento obraz služby, vedení, lásky a péče mezi mužem a ženou až do nádherného vyústění svatby Beránkovy a jeho nevěsty církve ve Zjevení 19,6–9. Manželství tak viditelně zobrazuje vztah Krista a jeho církve. Poslouchejte, jak slavné je vyvrcholení obrazu manželství na věčnosti:

◆ *A slyšel jsem zpěv jakoby ohromného zástupu, jako hukot množství vod a jako dunění hromu: „Haleluja, ujal se vlády Pán Bůh náš všemohoucí. Radujme se a jásejme a vzdejme mu chválu; přišel den svatby Beránkovy, jeho choť se připravila a byl jí dán zářivě čistý kment, aby se jím oděla.“ Tím kmentem jsou spravedlivé skutky svatých. Tehdy mi řekl: „Piš: Blaze těm, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu.“ A řekl mi: „Toto jsou pravá slova Boží.“ (Zj 19,6–9)*

Tady je obraz naplněn živou a věčnou skutečností: manželstvím Krista a církve na věčnosti.

I. Církev je poddána Kristu

A nyní pojdme zpět do listu Efezským, abychom zjistili, co je novozákonní církev. Pavel zde začíná náš oddíl výzvou: jste-li v Kristu, podřizujte se jedni druhým: ženy svým mužům jako Pánu:

◆ *... protože muž je hlavou ženy, jako Kristus je hlavou církve, těla, které spasil. Ale jako církev je podřizována Kristu, tak ženy mají být ve všem podřizeny svým mužům. (Ef 5,23–24)*

O církvi se zde dozvídáme, že:

Kristus je hlava církve (v. 23)

To je zásadní a nejdůležitější bod v pochopení toho, co znamená církev Nového zákona. Církev má svou hlavu. To neznamená, že je svéhlavá, není sama sobě vlastní hlavou, ale její hlavou je Kristus.

Proto všechno – čím církev je, jaký je její původ, důvod její existence a k jakému cíli spěje, včetně způsobu, jak dosa-

huje cíle – to vše neurčuje církev sama, ale určuje to Kristus.

Vidíte ten rozdíl? Nejsou to lidé církve, kteří by měli být zodpovědní před Bohem za to, co církev dělá, jak funguje, ale „náplň“ církve je Boží starostí.

A jestliže chceme vědět, jak má vypadat církev a jaké je její poslání, musíme to zjistit od Boha samotného – v jeho Slově! Zde je zjeveno, co je Boží vůlí pro církev.

Hlava církve, Kristus, je nejen tím, kdo církev vede, ale také tím, kdo ji zdobí. Jí náleží čest a sláva. Na hlavu se vládcům dává koruna. Tak ji ve Zjevení vidíme na hlavách králů, protivníků Božích, ale na hlavě Krále králů, Ježíše Krista není jen jedna koruna, ale množství královských korun (Zj 19,12). On je Král slávy, udatný válečník (Ž 24,8)! Jej spatřil Izajáš:

◆ *Spatřil jsem Panovníka. Seděl na vysokém a vznesném trůnu a lem jeho roucha naplňoval chrám. Nad ním stáli serafové a volali jeden k druhému: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“ (Iz 6,1–3)*

Izajáš mluvil o Kristově slávě (J 12), kterou spatřil v chrámě. To je Pán a Hlava církve. Nikdo menší. Kristus musí být církví na prvním místě uctíván.

Církev je Kristu podřízena (v. 24)

Kristus je zdrojem života církve. Svou vůlí pro život církve zjevuje v Božím slově a posílá Ducha svatého do srdcí lidí, aby tento Duch způsobil, že křesťan bude Boží vůlí rozumět tak, jak Bůh zamýšlí. To jsou zásadní důvody, proč je Bible středem života církve. Její výklad a aplikace do života církve vedené v modlitbách – prosbách k Bo-

hu, aby jednal svým svatým Duchem, to je středobod života církve. Otázka, kterou si církev neustále musí pokládat, zní: Jaká je vůle Pána? A odpověď bude vždy hledat v principech odvozených z Písma. Dává ale Bible odpovědi na každou otázku života?

◆ *Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k ušvédčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2Tm 3,16–17)*

Zde se učíme, že v Bibli není odpověď na každou otázku života a smrti. Jsou v ní však všechny principy potřebné ke každému dobrému činu církve. A není potřeba, aby Písmo dávalo návod ke špatným činům.

Abychom poznali, co je církev, nemůžeme se ptát na veřejné mínění k této otázce. To neurčuje odpověď. Jediné místo, kde musíme hledat pravdu o církvi, je u Krista, Hlavy církve a její slávy. A on mluví – jeho Slovo máme v rukou.

II. Církev je Kristem milována

Jaký je důvod existence církve?

◆ *Kristus si zamiloval církev a sám se za ni obětoval! (Ef 5,25)*

Tady se dostáváme ke klíčové otázce. Co je církev? Pro někoho je to krásná budova, kolem které jde po náměstí. Pro další jde spíše o neziskovku, která pomáhá potřebným. V posledních letech se v Česku silně akcentuje názor, že církev je především dobrý byznys, který vydělává na majetku pocházejícím od státu, tedy ode všech občanů, když skrze restituce církev ohromně zbohatla a ještě navíc dostává každoročně peníze ze státní pokladny.

Kde v Novém zákoně o takové církvi čteme? Kde je takový vzor, který by byl následováníhodný?

Vzor církve vypadá v Písmu úplně jinak. Když Písmo mluví o církvi, mluví vždy o lidech. Jsou to lidé, které Bůh Duchem svatým povolává skrze slyšení evangelia Božího slova. A Duch nevede tyto lidi nikam jinam než na to nejhroznější místo na zemi, ke kříži Ježíše Krista. Proč? Protože je to paradoxně také to nejslavnější místo. Tady našla smrt svou vlastní smrt, aby díky Ježíšově smrti zvíťezil život!

Koho si Ježíš zamiloval a za koho se obětoval? Za budovy s křížem na fasádě? Za tajemníky, předsedy či církevní odbory? Za klášterní pivovary či pole a lesy?

Ne: Pán Ježíš si zamiloval hříšníky a za ně se obětoval, aby je vykoupil z hříchů.

◆ *V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako obět smíření za naše hříchy. (1J 4,9–10)*

Někteří křesťané vybízí druhé: je důležité, abyste postavili budovu, kostel nebo modlitebnu, v centru města. Nevěřící lidé tak prý budou mít neustálé svědectví o Bohu před očima. To prý potřebujeme.

Ale jestliže jsme se z Písma právě naučili, že církev není budova, ale lidé, pak je jasné, že žádná budova nebude svědectvím o moci evangelia, o záchraně z hříchů, o pokání a novém životě. Takovým svědectvím může být jen opravdová církev: lidé, které Ježíš Kristus vykoupil z hříchů.

Takoví lidé budou a jsou každodenním živým svědectvím o Kristu a jeho evangeliu. Církvi do Korintu apoštol Pavel napsal:

◆ *Je přece zjevné, že vy jste listem Kristovým, vzniklým z naší služby a napsaným ne inkoustem, nýbrž Duchem Boha živého, ne na kamenných deskách, nýbrž na živých deskách lidských srdcí. (2K 3,3)*

Záleží na novém narození. Církve dokonce ani nejsou lidé, kteří se sejdou v určitý den na určitém místě, i kdyby to místo bylo považováno za centrum náboženství. Kostely či shromáždění mohou být každou neděli plné lidí a přeci nelze pohledem Písma říci: toto je církev.

Protože církev je tam, kde Duch svatý vede člověka k pokání, k vyznání hříchů a k důvěře Ježíši Kristu: Ty jsi za mne zaplatil svou obětí smíření na kříži Golgoty.

◆ *Když jste ještě byli mrtvi ve svých vinách a duchovně neobřezáni, probudil nás k životu spolu s ním a všechny viny nám odpustil. Vymazal dlužní úpis, jehož ustanovení svědčila proti nám, a zcela jej zrušil tím, že jej přibil na kříž. (Ko 2,13)*

Bůh nás zadarmo ospravedlnil svou milostí vykoupením v Kristu Ježíši (Ř 3,24). Skrze víru jsme tedy ospravedlněni a máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista (Ř 5,1). To je slavná skutečnost, která má dalekosáhlé důsledky.

Koho tímto způsobem Kristus nespasil, ten není jeho církvi. A naopak si musíme být jisti, že každý, kdo je takto skrze víru Kristem spasen, ten je součástí Kristova těla, tedy církve.

Jaký je způsob jednání Krista s církví?

- ◆ ... *aby ji posvětil a očistil křtem vody a slovem...* (Ef 5,26)

Jak jedná Pán s církví? Skrze posvěcení. To je proces, který má svůj začátek, průběh i cíl. To, co bylo špinavé od hříchu, musí být nejprve očištěno. Co uděláte, když jste špinaví? Co udělá sportovec po tréningu, aby mohl jít mezi lidi, aniž by se ušklíbali a zacpávali si nosy? Potřebuje se umýt! Všichni kolem poznají, když se umyje.

Podobně křest vodou je určen pro povzbuzení církve jako vnější znamení, že Bůh v životě pokřtěného člověka jedná. A kdo se raduje, je-li člověk pokřtěn? Všichni, s kým má tento člověk obecnství – celá místní církev!

Kdo může být ve svém srdci očištěn Duchem svatým? Kdo je volán ke křtu vodou? Ten, kdo slyší evangelium a věří mu! To je zásadní rozpoznávací znak Kristova jednání v místní církvi: Káže se zde evangelium? Je evangelium centrem života církve? Rozumí církev tomu, že evangelium nepotřebují slyšet jen neobrácení lidé, ale že evangelium je zdrojem života církve? Kdyby církev rezignovala na vysvětlování evangelia, brzy by zahynula. Protože jen kázáním dobré zprávy o spasení v Kristu Ježíši je místní církev vedena k závislosti na Kristu – na svém každodenním chlebu života. Bez evangelia se začne soustředit na člověka nebo vnější projevy zbožnosti, ale nebude mít život. Centrem života místního sboru musí být evangelium.

A pak je tu Boží slovo – nástroj posvěcení. Ježíš dnes posvěcuje a očišťuje svou církev Božím slovem! A to je druhý nezbyt-

ný prostředek Kristova jednání s místní církví: buduje ji svým slovem. Jak? Církev dnes používají několik přístupů:

- Bible leží na stole, ale nikdo ji nepoužívá. Středem zájmu v takovém společenství je cokoli, co může člověku pomoci v každodenním životě – moudrost lidí, filozofie, psychologie člověka.
- Bible se otevírá, ale vybírá se text, který má podpořit myšlenku, kterou kazatel zformuloval ve své mysli a nyní ji chce předat posluchačům zabalenou v papíru s nápisem: je to v Bibli. Někdy je myšlenka v souladu s poselstvím Písma, potíž však je, že mnohdy není. A posluchač není veden k tomu, aby to dovedl rozlišit.
- Třetí přístup je zjevně nejtěžší, avšak zaručeně bude přinášet ovoce: vždyť Boží slovo se nenavrátilo s prázdnou. Bible se otevírá a vykládá se. Výkladové kázání v kontextu celého Písma je jediný zaručený zdroj poznání Pána. Postupné procházení jednotlivými biblickými knihami verš za veršem, oddíl za oddílem, jejich výklad ve světle celé knihy a Písma s aplikací do našich životů, to je recept na duchovní zdraví místní církve. K takovému přístupu musíme povzbuzovat ty, kteří káží. V historii církve bylo málo Spurgeonů, kteří by dokázali kázat kázání na jednotlivá témata Písma a přitom se držet celé Bible. Proto je daleko bezpečnější jít skrze biblické knihy postupně a nevynechat ani náročné oddíly.

Ale opět je to prostředí místní církve, ve kterém Bůh posvěcuje člověka. Jak jinak

byste chtěli růst v posvěcení, v poslušnosti Slovu, když to Slovo znovu a znovu vede křesťana ke službě druhým v místní církvi?

Jak moc je církev ovlivňována nevěřícím světem! Ani si to neuvědomujeme. Převažujícím postojem i myšlenkou moderního člověka je: co já můžu dostat, co z toho budu mít. A tak je každý především spotřebitel, konzument. Už vidíte, kam mířím? Je to zcela běžný postoj člověka, který uvěří Kristu a přijde do nějakého konkrétního místního sboru. V pozadí je slyšet, jak ta myšlenka křičí: dostal jsem spasení od Krista, co dostanu v církvi? Co mi může dát? Vždyť toho tolik potřebuji! Potřebuji uzdravit z minulých zranění, potřebuji lásku, potřebuji vyučit, potřebuji pomoc, potřebuji něčí zájem, potřebuji lidi kolem sebe... Ale podívejte se na Ježíše!

◆ *Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé. (Mt 20,28)*

Tomu bychom ještě rozuměli: Ježíš mi takto posloužil k mému spasení. Ale důsledek spasení dosahuje dál než jen k mému omilostnění svatým Bohem! Dosahuje ke službě svatým v místním sboru.

◆ *Ježíš vstal od stolu a vědom si toho, že mu Otec dal všechno do rukou a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, odložil svrchní šat, vzal lněné plátno a přepásal se; pak nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je plátnem, jímž byl přepásán. ... Když jim umyl nohy, oblékl si svůj šat, opět se posadil a řekl jim: „Chápete, co jsem vám učinil? Nazýváte mě Mist-*

rem a Pánem, a máte pravdu: Skutečně jsem. Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat. Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já. (J 13,3–5.12–15)

Povolává k praktické víře v prostředí místní církve.

Jaký je cíl jednání Krista s církvi?

◆ *... tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná. (Ef 5,27)*

Cílem Kristova jednání v jeho církvi je proměna hříšníků, jako jsme my, do svatosti. Nic méně, nic víc.

◆ *Jako poslušné děti nedejte se opanovat žádostmi, které vás ovládaly předtím, v době vaší nevědomosti; ale jako je svatý ten, který vás povolal, buďte i vy svatí v celém způsobu života. Vždyť je psáno: „Svatí buďte, neboť já jsem svatý.“ (1Pt 1,14–16)*

A opravdu on to učiní, že až jej spatříme, budeme mu podobní (1J 3,2). Budeme milovat to, co miluje on, nenávidět to, co nenávidí on, budeme spojeni s těmi, se kterými je spojen on, a oddělení od těch, kteří jsou oddělení od něj. Budeme mít podíl na věčném životě. Jak toho Kristus dosahuje? Jak jedná s křesťany, aby byli posvěcováni? Říká: Sviťte jako hvězdy!

◆ *... moji milí ... s bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení. Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí. Všechno dělejte bez reptání a bez pochybování, abyste byli bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvr-*

ny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. V něm svítíte jako hvězdy, které osvěčují svět, držte se slova života... (Fp 2,12)

III. Církev je Kristem vedena

- ◆ ... i Kristus pečuje o církev; vždyť jsme údy jeho těla. (Ef 5,29–30)

Kristus pečuje o svou církev tím, že jí posvěcuje skrze službu místní církve, jeho těla. Kristus miluje svoje tělo! Církev! Stejně jako mají muži milovat své manželky.

Apoštol Pavel přirovnává manželství ke vztahu Krista a církve. Ale jako manželství není jen všeobecný termín, ale označuje vztah konkrétního muže a konkrétní ženy, tak i duchovní obecenství se uskutečňuje mezi Kristem a místním shromážděním svatých – místní církví.

Kristus spojil vykoupené v jedno tělo. Nový zákon překvapivě neklade takový důraz na celosvětové tělo Krista jako na místní církev. Jsme vykoupeni Kristem ze všech národů ke službě konkrétní skupině svatých – místní církvi. Proto máme v Písmu tři konkrétní přirovnání vztahu Krista a církve. První z nich je ve verši 30. Křesťané jsou částmi Kristova těla:

Tělo Kristovo

- ◆ *Jako je v jednom těle mnoho údů a nemají všechny stejný úkol, tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy. (Ř 12,4–5)*

Kristus z nás učinil součástí svého těla. Jeden druhému máme v tomto těle sloužit, jak říká Pavel. Každý v církvi dostal nějaký duchovní dar (1K 12,11). Každý bratr

nebo sestra v místním sboru dostal od Ducha svatého nějaký dar, aby jím sloužil místní církvi.

- ◆ *Budme pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. On je hlava, z něho roste celé tělo, pevně spojené klouby navzájem se podpírajícími, a buduje se v lásce podle toho, jak je každé části dáno. (Ef 4,15)*

Písmo tu říká: Tvoje služba církvi je potřeba – podpírá druhé a buduje je v lásce. Společně tak tělo dorůstá v Krista.

Jako je v těle mnoho částí – ruce, nohy, nos, oči, uši –, tak není v místním sboru nikdo, koho by Pán nepoužíval k posvěcení celého těla, místní církve. V Kristově těle, v církvi, potřebuje jeden druhého, protože skrze bratry a sestry v církvi pečuje Pán o své tělo, aby bylo slavné, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby bylo svaté a bezúhonné (Ef 5,27).

Oddělte ruku od těla a hned bude patrné, že ruka tělu schází. Tělo nezemře, ale nebude úplné a nebude sloužit svému účelu tak dobře, jak bylo stvořeno Pánem. Má-li některý křesťan představu, že nepotřebuje být součástí místního sboru, výsledek se dostaví velice rychle: místní církev bude omezená ve své schopnosti celým svým životem vydávat krásné svědectví o Pánu Ježíši, protože bude skomírat. Stejně tak bude skomírat tento křesťan, protože se odděluje od prostředků, které Bůh používá, aby se oslavil. Bude chřadnout a nebylo by divu, kdyby dokonce zemřel, kdyby to bylo možné. Jak dlouho zůstane život v ruce, která je oddělena od těla?

Stavba

- ◆ *Jsmo spolupracovníci na Božím díle, a vy jste Boží pole, Boží stavba. (1K 3,9)*
- ◆ *V něm (v Kristu) je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; v něm jste i vy společně budováni v duchovní přibyték Boží. (Ef 2,21–22)*

Všichni spasení Kristem jsme spolupracovníky na stavbě duchovního přibytku Božího – místní církve. Tíha výstavby nebyla svěřena pouze do rukou specializované firmy, jazykem Písma starším, ale každý je stavitelem a každý v církvi je stavebním materiálem. Jste živými stavebními kameny, cihlami, tvárnici (1Pt 2,5). Díky vaší službě druhým je církev budována v nádherný chrám Boží!

Naopak, když se vyčleníte ze života místní církve, nebude mít kdo na stavbě pracovat. Za socialismu jsme dobře viděli, jak vypadají neudržované budovy, které místo estetické krásy zvěstují jen úpadek a rozklad.

Rodina

Stali jste se syny a dcerami Hospodina zástupů, jste-li obmyti Kristovou krví. On nás přijal do své rodiny, stali jste se Božími dětmi (J 1,12).

- ◆ *A jsme-li děti, tedy i dědicové – dědicové Boží, spoludědicové Kristovi; trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy. (Ř 8,17)*

Rodina zažívá největší naplnění, když její jednotliví členové projevují lásku a zájem jeden o druhého. Pečují o sebe navzájem, záleží jim na tom, aby ostatní členové rodiny prospívali. Kde vedle sebe v rodině jen žijí, obrácení každý do sebe, bez záj-

mu a společného cíle, tam rodina nekvétá, ale je rozvrácená. Její členové jsou osamocení, slabší a zranitelnější.

Ale Kristus nás učinil svou rodinou! Nemůžeme žít bez druhých křesťanů, bratrů a sester. I oni byli vykoupeni stejně jako ty! I je Kristus miluje a dal sám sebe jako výkupné za jejich hříchy! Jak bys mohl nemilovat ty, které on miluje, když říkáš, že jej miluješ? To jsou tři praktická přirovnání přidaná k obrazu manželství, abychom lépe pochopili, co je církev.

- ◆ *„Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo.“ Je to velké tajemství, které vztahují na Krista a na církev. (Ef 5,31)*

Opusťte všechno, co vám brání, čemu dáváte přednost před připojením se k místní církvi. Staňte se s ní jedním tělem – tělem Kristovým!

Závěr

Jsem vděčný za tuto každoroční konferenci. Věřím, že přispívá k budování české církve do slávy Krista. Zval jsem minulý týden jednoho bratra, aby se k nám dnes připojil. Ale řekl mi, že jede na jinou konferenci, kam přijede nějaký kazatel, snad z Nigérie.

Zde nenajdete celebrity. Většina z těch, kdo vám budou dnes vykládat Písmo, jsou obyčejní starší sborů, kteří v týdnu chodí do práce, aby živili své rodiny, protože církve, kterým slouží, jsou zatím malé a nejsou schopné je podporovat. A tato konference je o obyčejných křesťanech.

Nigerijský kazatel přijede. Možná bude mluvit ke stovkám lidí. Ale víte, co se sta-

ne za týden? Celebrita odjede. Odjede nigerijský kazatel, stejně jako odjede slavný kazatel z Ameriky nebo Anglie. Ale starší místních církví zůstanou. Budou dál trpělivě sytit stádo Božím slovem. Budou se snažit jej s Boží pomocí chránit před dravými vlky, kteří by jej chtěli trhat. Stejně tak ve sborech zůstanou křesťané, kteří se budou učit, jak sloužit svým bratřím a sestram obyčejnou každodenní službou, kterou mnozí ani nevidí.

Už rozumíte, že neexistuje žádný důvod, i kdyby se tvářil sebezbožněji, proč nebýt součástí místní církve? Už rozumíte, že nové stvoření nemůže být šťastné pro věčnost, když není pevně zakořeněno v místní církvi? Už vidíte, jak nepatrný je každý důvod, i když se tváří rozumně a zbožně, který nás odvádí od přítomnosti v nedělním shromáždění nebo od dalších příležitostí, kdy je církev spolu?

Největší službou vždycky bude, když se každá část místního těla Kristova, kaž-

dá cihla v místním příbytku Božím, bude připodobňovat Kristu Ježíši. Bude růst v posvěcení. Už začínáte vidět nádhernou nevěstu? Oděnou v bílý šat? V zářivé oblečení? Radujte se, protože můžete mít na té kráse podíl!

Pán Ježíš se za svou církev modlil k Otci, bojoval na modlitbách, učil církev z Písma o Bohu a cestě spasení i posvěcení, sloužil církvi, když jí myl nohy, sytil chlebem, uzdravoval, potěšoval ztrápené a skrze evangelium rozvazoval duchovní pouta, která držela vyvolené v moci hříchu.

Jak vidíš církev ty? Je slabá, pokrytecká, nedokonalá, špinavá od hříchu? Nechceš s ní mít nic společného? Nezajímá tě? Nestojí ti za to, abys do ní investoval cokoliv z toho, cos sám od Pána dostal?

Pán Ježíš to vidí jinak. On tak miluje svou církev, že se za ni sám obětoval. Miluješ Krista? Pak nemůžeš nemilovat jeho tělo, místní církev, do které tě povolává.

KRISTOVA CÍRKEV

JAK SE POZNÁ ZDRAVÁ CÍRKEV? JE VĚRNÁ BOŽÍMU SLOVU!

Karel Trnka

V tomto kratičkém článku si probereme nádhernou pasáž z knihy Zjevení, jež nám zjevuje velmi důležitou pravdu, kterou dnes mnohé sbory opomíjí: Věrnost Božímu slovu! Co Bůh vyhledává u své místní církve? Z tělesné perspektivy člověka se může zdát, že církev, jež má mnoho členů a velký společenský vliv, bude Bohem požehnaná. A mohlo by se také jevit, že

charismatické církve, kde lidé usilují o duchovní projevy, se budou u Boha těšit obrovské přízni. A někteří křesťané, kteří nadměrně usilují o duchovní projevy, vám ostentativně poví, že jste málo duchovní, neboť se zabýváte jen Biblií a nemáte žádné duchovní prožitky! Co ale říká Boží slovo?

Vše totálně padá na hlavu před sborem ve Filadelfii, který Bůh chválí v knize Zje-

vení. Podívejme se společně na následující verše:

◆ *Andělu sboru ve Filadelfii napiš: „Toto praví ten Svatý, ten Pravý, který má klíč Davidův; když on otevírá, nikdo nezavře, a když on zavírá, nikdo neotevře: Zním tvé skutky. Hle, postavil jsem před tebou otevřené dveře, které nemůže nikdo zavřít. Neboť máš malou moc, a přece jsi zachoval mé slovo a nezapřel jsi mé jméno. Hle, dávám - ti ze synagogy Satanovy ty, kdo o sobě říkají, že jsou Židé, a nejsou, ale lžou. Hle, způsobím, že přijdou a pokloní se před tvými nohama; a poznají, že já jsem si tě zamiloval. Protože jsi zachoval slovo mé vytrvalosti, i já zachovám tebe v hodině zkoušky, která má přijít na celý obydlý svět, aby vyzkoušela obyvatele země.“ (Zj 3,7–10 ČSP)*

V prvních třech kapitolách Janova Zjevení nacházíme poselství sedmi sborům: „Co vidíš, napiš do svitku a pošli sedmi sborům: Do Efesu, do Smyrny, do Pergama, do Thyatir, do Sard, do Filadelfie a do Laodiceje“ (Zj 1,11 ČSP). Vidíme zde, že Ježíš napomíná sbor v Efezu za to, že opustili svou první lásku (Zj 2,4); sbor v Pergamu, že trpí zhoubné učení Balaámovo (Zj 2,14); církev v Thyatirech, že trpí falešnou prorokyni Jezábel, která svádí ostatní, aby jedli maso obětované modlám (Zj 2,20); sbor v Sardách má jméno, že žije, ale je mrtvý (duchovně mrtvý) a jeho skutky nejsou úplně před Bohem (Zj 3,1–2) a sbor v Laodiceji je vlažný (Zj 3,15).

Pouze církve ve Smyrně a Filadelfii Pán nekárá. Církev ve Smyrně prochází

soužením a chudobou, ale je duchovně bohatá. A čeká ji ještě větší soužení a Pán Ježíš ji povzbuzuje, aby zůstala věrná až do konce.

A církvi ve Filadelfii se Ježíš představuje hned v úvodu jako „ten Svatý, ten Pravý, který má klíč Davidův“. Ihned z kraje přichází Pán Ježíš jako někdo, kdo otevírá všechny dveře a nikdo je nemůže zavřít. A sboru ve Filadelfii byly otevřeny dveře. Proč? „*Neboť máš malou moc, a přece jsi zachoval mé slovo a nezapřel jsi mé jméno,*“ dozvídáme se. Tento verš je zvláště zajímavý, neboť Ježíš zde chválí věrnost sboru ve Filadelfii jeho slovu a jeho jménu, přestože nemají velkou moc. Řecké slovo „*dynamis*“ (moc) zde může označovat jak vnější společenskou moc či vliv (možná kvůli malému počtu křesťanů ve sboru), tak i vnitřní (duchovní) či nadpřirozenou moc.

Vidíme, že důvod, proč Pán otevírá dveře tomuto sboru, je prostá věrnost jeho slovu. V Janově evangeliu čteme: „*Ježíš říkal Židům, kteří mu uvěřili: Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky*“ (J 8,31). A ve 14. kapitole pak vidíme obdobně: „*Ježíš mu odpověděl: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho přibýtek“* (J 14,23).

Ovocem pravých učedníků je věrnost Božím slovu (J 8,31), což je i znamením opravdové lásky k Bohu (J 14,23). Je zajímavé povšimnout si, že v Janovi 8,31 hovoří Pán Ježíš k Židům, kteří mu uvěřili. Jde tedy o instrukce věřícím. Do církve ve Filadelfii patřili podle Pána skuteční učedníci,

a proto jsou jim otevřeny dveře víry; a je jim slíbeno, že přijdou Židé ze satanovy synagogy, pokloní se jim a poznají, že je Ježíš miluje – obrátí se a uvěří. Identita těchto Židů není teď důležitá, ale vidíme, že věrnost vůči Božím slovu a Kristovu jménu vedla nakonec k obrácení nevěřících.

Jak se pozná zdravá církev? Podle své velikosti? Společenského vlivu? Ne! Podle toho, že se tam projevují různé duchovní dary? Kdepak! O autentičnosti obou charakteristik lze snadno pochybovat: I „*sbor*“ heretika Joela Osteena navštěvuje obrovský počet lidí, a to jen proto, že není věrný Božím slovu, ale naopak láká na hříšná poselství o seberealizaci. Víme, že „*oni jsou ze světa, proto mluví věci ze světa a svět jim naslouchá*“ (1J 4,5). A Boží slovo varuje: „*Neboť přijde doba, kdy lidé nesou zdravé učení, nýbrž si podle vlastních žádostí budou shromažďovat učitele, aby jim říkali, co je jim příjemné*“ (2Tm 4,3). Joel Osteen je Božím soudem nad lidmi, kteří nepřijali lásku k pravdě Božího slova. Jemu dal Bůh povstat, aby jim říkal to, co chtějí, ať je to cokoliv kromě zvěstování Boha samotného!

A co se týká různých duchovních projevů, nesmíme zapomenout, že Bible, ačkoliv slibuje různé projevy Ducha (1K 12,6) (a není na nich nic špatného, ba dokonce jsme nabádáni, abychom o ně usilovali, např. v 1K 14,39), rovněž varuje před jiným Ježíšem, duchem a evangeliem (2K 11,4). V posledních dnech mají rovněž přijít falešní proroci, kteří budou činit veliká znamení a divy (Mt 24,24). Nehledě na to, že nejhorší sbor v Novém

zákoně byli Korintští, kteří tělesně usilovali o duchovní projevy. Proto duchovní projevy nejsou hlavní kritérium, podle kterého poznáte zdravý sbor.

A když hovoříme o charismatických sborech, co ono tak časté nespořádané mluvení v jazycích? Ptejte se sami sebe: Na koho tím ukazujete, když před shromážděním hovoříte jazyky, ale nikdo to neinterpretuje? Uvědomujete si, že děláte přesně to samé, za co Pavel napomíná Korintské ve 14. kapitole? A co pak čteme na závěr této kapitoly? „*Považuje-li se někdo za proroka nebo duchovního člověka, ať uznává, že to, co vám píšu, je Pánovo přikázání. Jestliže to někdo neuznává, sám nebude uznáván*“ (1K 14,37–38). Zde nás Pavel varuje, že kdo neuznává Boží slovo, sám nebude uznáván. Znovu se vracíme k základnímu stavebnímu kameni každého zdravého sboru: Kázání a věrnost vůči Božím slovu.

Ani velikost sboru, ani duchovní projevy nejsou vhodnou charakteristikou zdravého sboru. Zdravý sbor se pozná podle toho, že se tam káže Slovo pravdy a Ježíš Kristus ukřižovaný a že je zde i věrnost vůči tomuto Slovu. Tak jako to vidíme ve sboru ve Filadelfii. A proto jim Pán Ježíš slibuje, že je zachová „*v hodině zkoušky, která má přijít na celý obydlený svět, aby vyzkoušela obyvatele země*“.

Můžete si také všimnout, že věrnost vůči Božím slovu je spojena i s nezapřením Kristova jména („*zachoval mé slovo a nezapřel jsi mé jméno*“). Říkáme proto, že sbory, které nekážou Boží slovo nebo jej kompromitují, vlastně i zapírají jmé-

no svého Pána. Ať je to pro nás dalším varováním!

Ježíš pak uzavírá poselství sboru ve Fildelfii příslibem: „*Přijdu brzy. Drž pevně, co máš, aby ti nikdo nevzal věnec vítěze. Kdo vítězí, toho učiním sloupem ve svatyni svého Boha a již nikdy nevyjde ven. Napíšu na něj jméno svého Boha a jméno města svého Boha, nového Jeruzaléma, který sestupuje z nebe od mého Boha, i své nové jméno*“ (Zj 3,11–12). Příklad je, že věrní budou součástí nového Jeruzaléma, který sestupuje z nebe, což je vítězná církev a Kristova nevěsta, jak vidíme ve 21. kapitole Zjevení: „*A to svaté město, nový Jeruzalém, jsem uviděl sestupovat z nebe od Boha, připravené jako nevěsta ozdobená pro svého*

muže“ (Zj 21,2). Bible popisuje pravé křesťany jako ty, kdo vytrvají až do konce (Mt 10,22; 24,13), a podobně zde Ježíš hovoří i o církvi. Oni jsou součástí nebeského Jeruzaléma už nyní, nicméně jsou stále na zemi ve svém těle. Vzkříšení a sjednocení s Kristem čeká církve v budoucnu a tehdy bude nebeský Jeruzalém sestupovat z nebe na novou Zemi, jak je zobrazeno ve 21. kapitole Zjevení.

To je krásné zaslíbení pro věrné církve. Pro církve, které zachovávají Boží slovo.

Na závěr nezbyvá nic jiného než směle dodat:

◆ *Kdo má uši, slyš, co Duch praví sborům. (Zj 3,13)*

VZTAH MEZI CÍRKVÍ A STÁTEM – ANABAPTISTICKÝ POHLED

Geoff Volker

Jak mají křesťané řešit otázku vztahu církve a státu? Budiž nám výchozím bodem Římanům 13. Zaměříme se na definitivní prohlášení o účelu státu.

◆ *Každý ať se podřizuje vládní moci, neboť není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha, takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, vzpírá se Božímu řádu. Kdo se takto vzpírá, přivolává na sebe soud. Vládcové nejsou přece hrozbou tomu, kdo jedná dobře, nýbrž tomu, kdo jedná zle. Chceš, aby ses nemusel bát vládnoucí moci? Jednej dobře, a dostane se ti od ní pochvaly. Vždyť je Božím služebníkem k tvému dobru. Jednáš-li však špatně,*

máš proč se bát, neboť neseš meč nadarmo; je Božím služebníkem, vykonavatelem trestu nad tím, kdo činí zlo. Proto je nutno podřizovat se, a to nejen z bázně před trestem, nýbrž i pro svědomí. Proto také platíte daň. Vládcové jsou v Boží službě, když se drží svých úkolů. Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest. (Ř 13,1–7)

Co můžeme vyčíst z Římanům 13,1–7?

1. *Veškerá vládní moc byla zřízena Bohem (13,1)*

Tyto verše ukazují, že Bůh má zcela pod kontrolou záležitosti tohoto světa. Nee-

xistuje žádná světská moc, která by nebyla ustanovena Pánem nebe a země. Tato pravda může vyvolat v našich myslích zmatek. Snažíme se totiž obejít pravomoc různých autorit a rozhodovat o tom, která z nich, je vůbec hodna naší ochoty podřídit se.

2. Kdo se vzpírá vládnoucí moci, vzpírá se Bohu (13,2)

Je snadné zaměňovat autoritu s osobností. Např. policista, který mě zastavil, nemusí mít nejuhlaženější vystupování; dokonce to může být notorický lhář, zloděj, může mu páchnout z úst, ale nic z toho nemění skutečnost, že jsem porušil zákon, když jsem projel na červenou. Proto má policista v rámci svého zmocnění povinnost udělit mi pokutu nebo rozhodnout o předvolání k soudu. Mojí povinností plynoucí z Božího slova je podřídit se. Pokud se nepodřídím tomuto obzvlášť nepřijemnému státnímu úředníkovi, vzpírám se nejen jeho státem dané autoritě, ale vzpírám se Boží autoritě. Z toho plyne, že zkorumpovaný stát je ustanovený Bohem stejně jako stát dobrý. Nezapomínejme, že Pavel napsal tento dopis věřícím v Římě, v době, kdy byli Židé pod jurisdikcí světské autority římské říše, která se nevyznačovala zrovna dobrotivými skutky a soudy.

3. Vláda má právo od svých občanů vybírat daně (13,6)

Američané se vzbouřili proti králi Jiřímu a jeho ostrovní říši, Velké Británii, a svoje jednání ospravedlnili právě tím, že považovali zdanění za hrůzný zločin hodný revoluce. Bez ohledu na to, z kterého úhlu pohledu podobné problémy zkoumáme,

nemohu najít biblické opodstatnění pro americkou válku o nezávislost (i když mi to rve srdce). V Římanům 13,6 je nadevše jasné, že vláda má právo vybírat daně. A vy a já jsme povinni platit daně, to je Pánův příkaz. Otázka nespravedlivých versus spravedlivých daní je irelevantní.

4. Věřící jsou vázáni Písmem, aby ctili a respektovali ty, kteří mají moc (13,7)

Naše odpovědnost vůči světské autoritě jde daleko za poslušnost. Jsme povoláni nejen poslouchat, ale také projevovat úctu a čest těm, kteří jsou v postavení autority. Tato představa se může přičítat naší myslí z nejrůznějších příčin, ale nemáme žádný důvod, abychom autority jakýmkoliv způsobem znevažovali nebo zesměšňovali. Jsme vázáni Písmem, abychom svůj nesouhlas vyjadřovali způsobem, který ctí Boha, který je touto mocí pověřil.

Anabaptistická vize

Abychom správně pochopili, co Bible učí ohledně otázky církve a státu, podívejme se do minulosti na postoj anabaptistů. Anabaptisté, nevlastní děti reformace, zastávali ve vztahu mezi církví a státem, střední cestu mezi reformátory a církví Říma. Tím si vysloužili pronásledování z obou stran. Společně s Martinem Lutherem a ostatními reformátory zastávali ospravedlnění pouze vírou. Současně byli zásadně proti římskokatolické církvi, ale s reformátory se rozcházeli právě v chápání vztahu církve a státu. Anabaptisté viděli, že církev má být striktně oddělená od státu.

Autentické křesťanství pevně zastává stanovisko rozlišnosti; ne všichni lidé

patří do stejné kategorie, pokud jde o záležitost přesvědčení. Autentické křesťanství chápe lidskou společnost jako jednotlivce různého přesvědčení a různých způsobů myšlení. Neočekává, že v lidské společnosti nalezneme jednomyslnost, ale očekává, že tu a tam najde nějaké lidi, kteří klopýtají u téhož kříže, který jiní oslavují (Leonard Verduin, *Anatomie hybridu*, strana 7).

Anabaptisté věřili v oddělenost církve a státu. Církev i stát považovali za nositele a uživatele meče. Stát má ocelový meč k prosazování zákonů. Církev používá meč církevní kázně, k prosazování svého oprávnění pro exkomunikaci. Stát je tvořen jak věřícími, tak nevěřícími. Víra v Ježíše Krista není podmínkou, aby byl jedinec součástí státu. Oproti tomu pouze těm, kteří vyznávají Krista jako Pána, je dovoleno účastnit se života církve. Anabaptisté nikdy neočekávali, že uvidí skutečně křesťanský stát. Jejich vize a vyznání lépe pochopíme, když si povšimneme, čím se vyznačovali (*The Reformers and Their Stepchild; Reformátoři a jejich nevlastní dítě*; Verduin):

1. Církev je složena z těch, kteří vyznávají, že věří v Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána.
2. Církev je dobrovolné sdružení vyznávajících věřících.
3. Protože se drželi přesvědčení, že církev sdružuje jen ty, kdo vyznali Krista, nikoli všechny obyvatele žijící v dané oblasti, byli prohlášeni za heretiky.
4. Odmítli myšlenku spásy prostřednictvím křtu.

Shromažďovali se mimo místa určená pro bohoslužby.

5. Věřili, že ti, kdo byli pokřtěni jako děti, ale až v dospělosti vyznali víru v Pána Ježíše Krista, by měli být znovu (skutečně) pokřtěni.
6. Považovali za svoji povinnost materiálně pečovat o sebe navzájem.
7. Věřili v princip ostatku pravých věřících, to znamená, že všichni v Kristu budou vždy oddělenou menšinou v nepřátelském světě nevěřících.

Sféra obecné milosti

Anabaptisté věřili, že stát patří do sféry obecné milosti. Obecná milost odkazuje na vztah mezi Stvořitelem a celým lidstvem a na dobrodiní, kterého se celému lidstvu dostává pouze na základě toho, že jsou jeho stvořením a jsou stvoření k jeho obrazu. Obecná milost nemá naprosto nic společného s tím, zda někdo je nebo není věřícím. Vše pozitivní, co nevěřící v tomto životě zažívají, je důsledkem obecné milosti:

- ◆ *Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřitele svého.‘ Já však pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a dešť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. (Mt 5,43–45)*

Dalším znakem obecné milosti je Boží vláda nebo kontrola lidské společnosti. Je nepopíratelnou skutečností, že lidská společnost je ve stavu hříšné padlosti. Ne-

být Boží omezující ruky, náš svět by už dávno upadl do sebezničujícího chaosu nepravosti, kde by vzájemné soužití a sociálně-společenský život nebyl možný. Jistá míra domácího, politického a mezinárodního, víceméně harmonického soužití společnosti, kterou zakouší většina lidstva, je možná jen díky všepřemáhající Boží dobrotě. Dokonce ustanovuje světské vlády a soudy, Boží správce, protože jejich posláním je udržovat společenský řád a slušnost (Philip Hughes, *Obecná milost*, Evangelický teologický slovník, strana 480).

Světská vláda není křesťanskou institucí, ale institucí, kterou ustanovil Bůh, aby dohlížela na chod a pořádek v padlém světě. Chyba, kterou někteří horliví křesťané prosazovali a prosazují, je snaha nastolit takovou vládu, kde by se mohli angažovat pouze křesťané.

Pokus v Nové Anglii

Puritánská vize pro Ameriku byla snaha vytvořit nový „Izrael“. Na rozdíl od moderních liberálních demokratických hnutí, nebyli puritáni Nové Anglie primárně individualisté, kteří chtěli založit neutrální republiku otevřenou všem náboženským směrům. Spíše se drželi křesťanského společenství, které, jak doufali, pomůže reformovat zbytek světa tím, že se stane „městem na hoře“ založeném na pravém reformovaném učení.

Proto nebyli v rozporu se svými vlastními hodnotami, když pronásledovali své pronásledovatele a odpadlíky. Například

baptista Roger Williams byl nucen opustit stát Massachusetts. Později se stal zakladatelem státu Rhode Island, státu, který toleroval různé „denominace“ křesťanů. (Douglas F. Kelly, *Vznik svobody v moderním světě*; Vliv Kalvína na pět vlád od 16. do 18. století, strana 126).

Ačkoli byla potřeba omezené vlády uznána a ačkoli mělo církevní zřízení ve své kongregační formě oponující episkopálnímu demokratický ráz, puritánská Nová Anglie demokratická nebyla. Ve skutečnosti vládla oligarchie, která reprezentovala sotva deset procent obyvatel. Kdo chtěl v kolonii Massachusetts Bay hlasovat nebo zastávat funkci, musel být „svobodný“, musel být členem církve – a členství vyžadovalo schválení staršími a celým sborem s odkazem nejen na doktrinární vyznání víry, ale také podle chování a „skutků milosti v jeho duši“, podle toho „jak s ním Bůh jedná po jeho obrácení“ (John Warwick Montgomery, *Utváření Ameriky*, strana 43).

Shrnutí

Jaký je tedy křesťanský pohled na světskou vládu? Níže jsou uvedeny některé osobní myšlenky, které vám mohou pomoci objasnit problém vztahu církve a státu.

1. Neexistuje žádný požadavek, aby byli vůdčí osobnosti státu z řad věřících. Všechny světské vlády a autority slouží Bohu.
2. Obecná milost je podstatou státu, zatímco zvláštní milost je základem církve.

3. Transformace společnosti není v éře Nové smlouvy hlavním programem věřících. Příklad otroctví ukazuje, že věřícímu není přikázáno, aby zrušil otroctví, ale aby ho reguloval, když takovou možnost má. Skutečnost, že uplatnění biblických zásad, jako je kněžství všech věřících, nakonec přivede věřící k bodu zavržení otroctví, nic nemění na tom, že zavržení otroctví není pro věřícího prvořadým úkolem.
- ◆ *Otroci, poslouchajte své pozemské pány s uctívou pokorou a z upřímného přesvědčení jako Krista. Nejen naoko, abyste se zalíbili lidem, ale jako služebníci Kristovi, kteří rádi plní Boží vůli a lidem slouží ochotně, jako by sloužili Pánu. Víte, že Pán odmění každého, kdo něco dobrého učiní, ať je to otrok nebo svobodný. Vy páni, jednejte s otroky také tak a zanechte vyhrůžek. Víte přece, že jejich i váš Pán je v nebesích, a ten nikomu nestraní. (Ef 6,5–9)*
4. Práví věřící budou vždy odlišnou menšinou v nepřátelském světě.
- ◆ *Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá. (Mt 7,13–14)*
- To nejlepší, v co mohou věřící doufat, je, že většina společnosti bude projevovat toleranci a sympatie k biblické etice.
5. Úlohou věřících ve společnosti je být soli a světlem.
- ◆ *Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbuje chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. (Mt 5,13–14)*
- Křesťané se mají snažit ovlivňovat společnost a zemi biblickými principy.
6. Víra v Boha Bible nemůže být NIKDY společností nucena. Izraelský národ byl jediný národ, který Bůh přímo vedl a ovládal. Víra byla na Izraeli vyžadována, protože sloužila jako fyzický obraz pravého Božího lidu.

Jak je to tedy s občanskou neposlušností?

„Petr a apoštolové odpověděli: ‚Boha je třeba poslouchat, ne lidi‘“ (Sk 5,29). Máme tedy právo někdy neuposlechnout nařízení vlády? Odpověď je ano, ale kvalifikované ano. Věřící nesmí poslechnout nařízení světské vlády, pokud nařídí něco, co Písmo přímo zakazuje, nebo když mu není dovoleno konat to, co Písmo nařizuje. Teprve za těchto okolností může neposlušnost sloužit Boží slávě. Skutečnost, že já považuji určité omezení rychlosti za směšné, je nepodstatné, a proto je úmyslné překračování rychlostního limitu vzpouru proti Otci v nebesích.

ŠEST VELIKÝCH DŮVODŮ PRO STUDIUM BIBLICKÉHO UČENÍ

Tim Challies

Miluji biblické učení. Učení Bible neboli doktrína je jednoduše Božím vyučováním nebo učením o Bohu – souborem poznání, které nám Bůh odhaluje skrze Bibli. Myslím, že jsem jedním z podivínů, kteří se rádi naučí nové slovo a pochopí velikou myšlenku, která se za ním skrývá. Doufám však, že nemiluji učení jen pro něj samotné. Spíše usiluji o to, abych byl člověk, který miluje biblické učení kvůli Bohu.

Dnes vám chci předložit šest velikých důvodů proč studovat Bibli a její učení.

Biblické učení vede k lásce

Biblické učení vede k lásce – k lásce k Bohu, která poté přetéká do lásky k ostatním. 1. list Janův 4,8 to říká jasně: „Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska.“ Znat Boha znamená znát lásku. Znat Boha znamená vyzbrojit se tak, abych jednal v lásce. Vaše láska k Bohu je omezována vašim poznáním jeho osoby, takže ho můžete skutečně milovat jen tak dalece, jak dalece ho znáte. Jak roste hloubka vašeho poznání, tak se zvětšuje i hloubka vaší lásky. Proto nemůže být studium Bible jen získáváním suchých faktů, ale faktů, které vedou k živému poznávání Boha a k rostoucí lásce k němu. Když znáte biblické učení, připravujete se na takový způsob života, který vyjadřuje lásku Bohu i ostatním.

Biblické učení vede k pokoře

Za druhé, učení vede k pokoře. Před malou chvílí jsem na YouTube viděl video o vzpěrači, který překonal světový rekord, když zvedl těžko uvěřitelných 460 kg. Víím, že kdybych se pokusil zvednout jen zlomek té váhy, hnul bych si s ploténkou a měsíc bych strávil v posteli. Vzdálenost mezi tím mužem a mnou mě nutí uvědomit si svou vlastní slabost. A to je jen letmý záblesk toho, co se stane, když vidíte Boha, jak zjevuje sebe samého. Vidíte nekonečnou vzdálenost mezi jeho mocí a vaší slabostí, mezi jeho svatostí a vaší hříšností, mezi jeho neměnnou podstatou a vaší nestálostí. A když to pochopíte, pokoří vás to. Nemůžete hledět na Boha a být pyšní. Nemůžete znát Boha a být namyšlení. Když vidíte Boha takového, jaký opravdu je, jeho naprostá velikost vás pokořuje a musí vás pokořovat i vaše neschopnost obsáhnout ho a zcela ho pochopit. Čím větší je vaše poznání Boha, tím větší je vaše pokora.

Biblické učení vede k poslušnosti

Za třetí, učení vede k poslušnosti. A na myslí mám toto: Stejně jako můžete *milovat* Boha jen do té míry, do jaké ho znáte, můžete ho také *poslouchat* jen do té míry, do jaké ho znáte. Jak Boha více a do větší hloubky poznáváte, jste schopní ho

lépe poslouchat. Vzpomeňte si zde na Starý zákon a na to, jak často Bůh připomíná Izraelitům, kým je, a na tomto základě jim přikazuje, aby byli poslušní. Dělá to opakovaně: „Takový jsem, toto dělám, a proto mi dlužíte svou poslušnost.“ A vzpomeňte si na Nový zákon, který bez přestání ukazuje na Ježíše Krista a vyzývá nás, abychom se mu připodobnili. To, co se z Božího slova dozvídáte o Bohu a co se dozvídáte o sobě, vás vede k životu, který ho ctí. A opět, teologie není o chladném osvojování faktů, ale je to vášnivé usilování o živého Boha, což je práce na celý život.

Biblické učení vede k jednotě

Za čtvrté, učení vede k jednotě. Kdysi jsem navštívil sbor, kde pastor použil staré rčení: „Biblické učení rozděluje.“ Řekl sboru, že cestou k jednotě je zastávat velmi nízkou a základní úroveň učení, protože byl přesvědčen, že poznání vzbuzuje pýchu a rozdělení. Ale nemohl se více mýlit a tento sbor se rozpadl kvůli nejednotě – nejednotě, která vyplynula přímo z absence zdravého učení. Sborny drží pohromadě vyznání, která sdílejí. Samozřejmě že v církvi budou existovat v podružných záležitostech jisté menší odlišnosti, ale čím větší je sdílená víra v ústřední nauky a čím větší se na tyto ústřední nauky klade důraz, tím větší je stupeň jednoty. V Efezským 4 Pavel mluví o tom, jakým způsobem dává Bůh sborům vedoucí, a říká, že jsou zde k tomu: „aby své vyvolené dokonale připravili k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli

jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmítáni a unášeni závanem kdejakého učení – lidskou falš, chytřáctvím a lstivým sváděním k bludu.“ Vidí jasnou spojitost mezi učením nebo duchovním růstem a jednotou mezi věřícími.

Biblické učení vede k uctívání

Za páté, učení vede k uctívání. Biblické učení vás má ohromit naprostou mocí a velikostí Boha. Ohromuje vás naprostou hříšností lidstva. Mate vás vaší vlastní bezvýznamností před Bohem, a přesto vaší naprostou důležitostí v jeho vykupitelském plánu. Dojímá vás neuvěřitelným milosrdenstvím Boha, které je vyjádřeno tím, že poslal svého Syna, aby za vás zemřel. Čím více znáte Boha, tím více můžete Boha uctívat a tím více budete chtít Boha uctívat. Nové poznatky o Bohu by vás vždy měly motivovat k uctívání. A opět, čím lépe znáte Boha, tím vřelejší srdce stojí za vašim uctíváním a tím hlubší je vyjádření vašeho uctívání. Právě na konci své dlouhé teologické úvahy o Bohu Pavel říká: „Jak nesmírná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti i vědění! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystopovatelné jeho cesty!“ (Ř 11,33) Jeho poznání Boha ho vedlo přímo k uctívání Boha.

Biblické učení vede k bezpečí

Poslední důvod, učení vede k bezpečí. Chrání církev. V Titovi 1 Pavel říká, že starší má být „pevný ve slovech pravé

nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce“. Když znáte biblické učení, jste schopni napomenout kohokoliv, kdo se od ní odchýlí, a jste také zodpovědní za to, že to opravdu děláte. Když znáte učení, jste schopni bránit svůj sbor před každým, kdo by ho chtěl svést na scestí. Sbor, kte-

rému pramálo záleží na biblickém učení, a sbor bez lidí, kteří znají a milují zdravé učení, je sborem, který nutně odvane a smete každý závan a vlna učení.

Zde máte tedy šest dobrých důvodů proč si vážit biblického učení, proč Bibli studovat a znát.

BIBLICKÉ SPRÁVCOVSTVÍ – POKRAČOVÁNÍ

EKONOMIE DNEŠKA: VÝDAJE A ROZPOČET (3)

Capitol Hill Baptist Church

Předchozí části tohoto vyučování najdete v číslech 131, 133 a 134.

Jak by mělo evangelium ovlivňovat způsob hospodaření s penězi? Do své odpovědi zahrňte výsledek i motivy. Uveďte příklad změny ve finanční oblasti našeho života, kterou evangelium přineslo, a co přesně na evangelium tu změnu přináší. Jak by mělo evangelium změnit způsob, jakým utrácíme peníze?

Naším dnešním cílem je hledání odpovědi na uvedené otázky. Chceme porozumět tomu, jak se díky evangelium proměňuje způsob využívání peněz. Myslím, že postoj Písma k penězům dobře shrnuje Přísloví 30,8–9 : „... nedávej mi chudobu ani bohatství! Opatřuj mě chlebem podle mé potřeby, tak abych přesycen neselhal a neřekl: ‚Kdo je Hospodin?‘ ani abych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha.“ Nedávej mi chudobu ani bohatství. Písmo je pozoruhodně lhostejné vůči morální hodnotě peněz. Lze je použít pro obrovské dobro v tomto životě – dobro, které bude trvat až na věčnost.

A přesto, jak píše Pavel Timoteovi, je láska k penězům kořenem všeho zlého (1Tm 6,10). Peníze lze používat oběma způsoby. Naším cílem je používat je jako nástroj – ovládat je, spíše než se jimi nechat ovládat.

Začnu zopakováním některých principů, které jsme už probírali. Potom budeme mluvit o tom, kolik peněz bychom měli vydávat, a zaměříme se při tom na skutečnost, že Bůh volá každého z nás k určitému životnímu stylu. Ještě budeme mluvit o rozpočtování a zakončíme myšlenkou, jakou roli by naše finanční správcovství mělo hrát v komunitě místního sboru.

Základní principy

1. Všechno, co máte, patří Bohu. To znamená víc, než jen vaše peníze. Myslím, že mnohé naše problémy coby křesťanů vyvstávají proto, že přemýšlíme o penězích izolovaně od všeho

ostatního, k čemu nás Bůh v našem životě povolává.

2. Bůh vás učinil správcem všeho, co máte. A ze svého správcovství budete skládat účty. Způsobů, jak toto správcovství vykonávat, je stejný počet jako křesťanů ve světě. Ale my všichni máme stejný cíl – využít každou příležitost, která nám přijde do cesty, co nejvíce k Boží slávě. Obrovská svoboda, ale jeden cíl.
3. Hromadění je duchovně zničující. Jak jsem poznamenal minule, Bůh vám dal jistou částku peněz. Některé potřebujete vydat. Některé, pokud máte tu možnost, byste pravděpodobně měli dát stranou na budoucnost. To může vypadat jednoduše tak, že je vložíte na spořicí účet, nebo složitě jako investice do vašeho podnikání. Ale zbytek musíte dát. Nechat si to, co nepotřebujete, je, jak řekl Ježíš, pokus sloužit dvěma pánům. Sloužit jak Bohu, tak penězům. Takže... utrácejte, spořte a dávejte. Minule jsme mluvili o dávání (článek uveden v ZODu č. 133). Příště budeme mluvit o spoření – o ekonomice zítřka. Ale dnes budeme mluvit o výdajích – kolik bychom měli utrácet za sebe?
4. A za čtvrté, také opakování z minula. V odpovědi na otázku „Kolik bychom měli dávat?“, jsem řekl, že bychom měli dávat až do té výše, kdy každá další koruna, kterou bychom chtěli dát, by přinesla větší slávu Bohu, pokud bychom ji utratili za své potřeby. Měli bychom tedy maximalizovat své

schopnosti přinášet vším v našem životě Bohu slávu – a peníze činit nástrojem k podpoře tohoto cíle.

Kolik bych měl vydávat?

To vše nás přivádí k výdajům. Kolik peněz vydává moudrý správce za sebe? Jistě ne všechny. Představte si na chvíli, že jste svěřili starost o svůj důchod finančnímu manažerovi, aby snížil vaše nynější výdaje. A o rok později zjistíte, že peníze jsou fuč. Jak zareagujete? To je šílené! Na to jsem vám ty peníze nedával! Měl jste je pro mě investovat – ne utratit za sebe. Ale kolik křesťanů udělalo přesně to samé Bohu?

Verš z Přísloví 30, který jsem zmiňoval předtím, odpovídá na otázku „Kolik peněz bych měl vydávat?“ otázkou: „Kolik potřebuji?“, „... opatřuj mě chlebem podle mé potřeby...“ Nebo, jak píše Pavel v 1. Timoteovi: „Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství“ (6,6). Ale dokonce i otázka „Kolik potřebuji?“ může být složitá.

Takže mi dovoluňte ji přeformulovat. Zeptejme se sami sebe: „K jakému životnímu stylu nás Bůh povolává?“ Myslím, že máme často tendenci zodpovídat otázku „Co potřebuji?“ na té co možná nejdetajnější úrovni. Potřebuji Big Mac nebo cheeseburger za 80,- Kč? Opravdu musím domů na Vánoce letět? Co kdybych jel autem? A tak dále. To však nám neposkytuje dostatečnou oporu k rozhodování – a my jsme zmateni. Myslím si, že se nám to bude lépe dařit naopak, když začneme odshora a propracujeme se až do

lů. K jakému životnímu stylu mě Bůh povolává?

„Životním stylem“ mám na mysli naše způsoby, naše návyky, jak utrácíme peníze. Kde žijete, zda a co řídíte, jak se oblékáte, jak trávíte dovolenou, jak jíte a tak dále. Jak jste zvyklí vydávat peníze? A když to převrátíme zpět, náš životní styl určuje, jaké jsou naše potřeby. Když si koupíte dům, pak budete muset každý měsíc splácet hypotéku. Pokud se rozhodnete, že budete rodinou, která tráví volné dny mimo město, pak budete potřebovat dopravní prostředek. Životní styl určuje potřeby.

Existují dvě nebezpečí, kterých si musíme být vědomi, když formulujeme otázky ohledně životního stylu. První nebezpečí je, že náš životní styl bude vyžadovat prostředky, které převyšují náš příjem. To je velmi americký problém, že? Mohu vás ujistit – s výjimkou neobvyklých a dočasných okolností, jako je situace, kdy jste bez práce – že Bůh nás nepovolává k životnímu stylu, který vyžaduje příjem vyšší, než je ten váš. Pokud nemůžete plnit své základní závazky, možná vás povolává k tomu, abyste si našli lépe placené zaměstnání. Ale nepovolává vás k životnímu stylu, který stojí více, než vyděláte. To mi připomíná parodii ze Sobotní noční show, kde Steve Martin hraje jakoby v reklamě na revoluční knihu o hospodaření s penězi zvanou „Nekupujte věci, na které nemáte“. Pro Steva Martina je to komplikované a matoucí, tak se ptá: „A co když něco chci a nemám žádné peníze?“ Autor knihy mu říká: „Je to všechno v mé knize, 1. kapitola,

je to jen jedna stránka. Pokud nemáte peníze, nic nekupujte.“ A Steve Martin odchází a škrábe se na hlavě. Zdá se to jednoduché, ale někdy je to překvapivě složité. Myslím si, že jedním z důvodů, proč to může být obtížné, je naše touha uspokojit druhé. Řekněme, že vyděláváte stejnou sumu peněz jako váš přítel – ale oni žijí tak, že jejich dluh na kreditní kartě neustále narůstá a nedávají žádné peníze. Abyste ušetřili, budete muset říct NE mnoha věcem, které oni dělají – například chodit méně často na večere nebo si koupit ojeté auto. Očekávání vašich přátel a vaší rodiny může být mocnou silou, která vás poze- ne utrácet víc, než byste měli. A existuje spousta věcí, na které byste se mohli nechat nachytat. Pokud cítíte, že vaše potřeby převyšují váš příjem, sejděte se s křesťanským přítelem a své finance s ním prodiskutujte. Víím, že je to proti současné kultuře, ale vy si nezasloužíte věci podle svého. Nezasloužíte si dneska pauzu. Nezasloužíte si trochu času pro sebe, nezasloužíte si jít dneska na večeri, protože jste unavení, nezasloužíte si dovolenou v Disney World. Když jste se stali křesťany, vzdali jste se svých práv. A co jste si zasloužili? Kristus to nesl na kříži. Bůh vás nepovolává k tomu, abyste potřebovali více, než na co vyděláte.

Existuje však ještě jedno nebezpečí, a to, že naše potřeby nezadržitelně porostou spolu s našimi příjmy. Minule jsem zmínil výzkum, na který jsem narázil před několika lety. Když se podíváte napříč americkou společností, skupina, která dává nejštedřeji na charitu, je

ta velmi bohatá. To dává smysl – mají daleko více, než potřebují. Ale druhou nejštědřejší není střední třída, ale chudí pracující. To mě fascinuje. Vypadá to, že jak se člověk dostane z chudé třídy do střední, vnímá, že jeho potřeby rostou rychleji než jeho příjem. Rozdíl mezi chudou a střední třídou není v tom, že by se střední třída považovala za lakotnější a chudá za štedřejší – obě třídy se považují za tak štedré, jak jen to jde. Rozdíl je v tom, co považují za potřebu. Pro jednu skupinu je druhé auto luxusem. Pro druhou je to potřeba. To samé platí pro kabelovou televizi, soukromé vzdělávání. Můj mladší bratr pracuje ve společnosti s muži, kteří vydělávají tři až čtyři sta tisíc dolarů za rok. Vyprávěl mi, že konverzace na obědě se vždycky točí kolem toho, jak jsou jejich rodinné rozpočty napjaté. Protože když sečtete, co považují za nezbytné ve své životní situaci a postavení – auto, které vypadá reprezentativně na firemním parkovišti, soukromá škola v centru, způsob zábavy – tak se jejich „potřeby“ vyšplhají do závratné výše. Váš životní styl z velké části tvoří to, co považujete za nezbytnost. Klíčem však je si uvědomit, že to, co považujete za „nezbytné“, je ve skutečnosti velice subjektivní. Což činí z naší otázky velmi důležitou záležitost. K jakému životnímu stylu vás Bůh povolává?

Abychom tedy tato dvě nebezpečí shrnuli – životní styl by neměl být vyšší než příjem. A zvýšení příjmu by se nemělo nezbytně promítnout do zvýšení životního stylu.

Jak si tedy vybrat životní styl? Příležitostně bude Bůh promlouvat nadpřirozeně. „Jane Křtíteli! Odejdi do pustiny a jez kobyly a med.“ Dobře. Ale pro většinu z nás platí, že k nám jeho povolání nepřichází stejným způsobem. Své hodnoty necháváme nasáknout Písmem, modlíme se za moudrost, žádáme ostatní o radu a používáme selský rozum, který nám Bůh dal, abychom „hledali nejprve jeho království“. A tak potřebujeme udržet svůj cíl jasně v mysli – používat každý dobrý dar, každou příležitost, každý vztah, každou korunu, kterou máme, k vyhlášení Boží slávy po všechny minuty, které nám na této zemi dává. Máte děti? Vydávejte peníze za péči o ně. Máte rádi jízdu na kole? Možná by bylo dobré použít své peníze k nákupu kola, abyste se mohli projet, občerstvit se a radovat se z toho, co vám Bůh dává. Vždyť Bůh nám všechno štedře poskytuje k požitku, jak se říká v 1. Timoteovi (ČSP).

Máme-li na mysli tento cíl, zde je šest principů, které bychom měli použít, když se rozhodujeme pro životní styl:

1. Životní styl je často definován ve velkých kusech – ale může se v průběhu času postupně posouvat. Jakmile jste se tedy rozhodli, kde budete žít, pravděpodobně jste si tím předurčili i většinu vydání, protože s tím přichází i výběr domu, zda potřebujete auto nebo i druhé auto, vzdělání vašich dětí a tak dále. Berte tedy toto rozhodnutí vážně. Ale uvědomte si, že jak poroste váš plat, ten tlak směrem vzhůru na váš životní styl bude při-

cházet skrze malé věci. A i když to nemusí stát velké peníze, mohlo by to být významné duchovně. Moje rada? Použijte rozpočet. K tomu více za chvíli.

2. Čas a peníze jsou zaměnitelné. Jak můžete vzít čas, který vám Bůh dává, a proměnit ho na peníze? (Odpovězte si). A jak proměníte peníze v čas? Najmete si instalatéra, aby spravil vaši toaletu, zaplatíte někomu, aby vám posekal trávník a tak dále. V menším rozsahu jsou zaměnitelné i peníze a vztahy. Můžete budovat vztahy s pomocí peněz – například koupit květiny své ženě. Nebo můžete prodat vztah za peníze – přibrat si vedlejší úvazek místo toho, abyste trávili čas se svým spolubydlícím. U mnoha vašich voleb ohledně životního stylu se budete muset rozhodovat, kde je váš omezující faktor (peníze, čas, vztahy), a pak proměňovat jeden ve druhý. Některé „luxusy“, které si zbožní muži a ženy platí (např. uklízečku nebo pěknou dovolenou) spadají do této kategorie. A některé oběti, které zbožní muži a ženy dělají, do této kategorie také spadají – například moje babička doplňuje svůj důchod prodejem ručně háčkových deček, aby mohla dávat na misie. Peníze lze proměnit na čas, čas na peníze a oboje můžeme použít na budování vztahů.
3. Pružnost je ctnost. Jakub 4 (v. 13–17) nám říká, abychom nepředpokládali nějakou budoucnost. Nepředpokládejte, že Bůh se v budoucnu zachová

přesně tak jako v minulosti. Když tedy formujete svůj životní styl, nedávejte si předsevzetí, která omezí vaši schopnost reagovat na příležitosti nebo omezení, která by mohla váš životní styl změnit.

4. Mějte na mysli delší období. Vaším cílem je životní styl věrnosti. Nechcete být věrní jen letos. A tak vám z dlouhodobého pohledu životní styl, v němž budete prospívat, a ne jen přežívat, umožní nést pravděpodobně více ovoce. Myslím, že pro ty z nás, kdo máme rodiny, je to obzvláště důležitá otázka a musíme nad ní uvažovat. Možná vám tento životní styl prospívá. Ale týká se to i zbytku vaší rodiny? Můžete pokazit budoucnost jak tím, že budete vydávat příliš málo peněz (čímž způsobíte nelibost své rodiny nebo naučíte své děti chamtivosti), tak tím, že budete příliš utrácet (a tím své děti rozmazlíte nebo vyvoláte zálibu v luxusu, kterou byste neměli podporovat).
5. Přemýšlejte nad slabým bratrem (1K 8,9). Máte obrovskou svobodu v tom, kam pro Boží království investujete své peníze. Ale některé vaše volby povedou ostatní do pokušení více než jiné. Například, budete si moct dovolit kuchaře a uklízečku. Ale pokud si nikdo jiný ve sboru něco takového nemůže dovolit ani ve snu a pokud mnozí z nich neporozumí tomu, proč to děláte, výhody, které to přinese vaší službě Pánu, nemusí stát za cenu dalších bojů a pokušení. Jak říká Pavel v 1. Korintským 6,12:

„Všechno je mi dovoleno‘ – ano, ale ne všechno prospívá...“

6. Přemýšlejte, které příležitosti se jeví jako jedinečné přímo pro vás. Například ne všichni jsou schopni plánovat své životy zde v Capitol Hill dlouhodobě. Ale jako církve takové lidi potřebujeme. Pokud si opravdu myslíte, že díky charakteru vaší práce, nebo vaší schopnosti žít velmi jednoduše nebo vaší lásce k městu nebo vašemu daru zůstat svobodný nebo kvůli něčemu jinému můžete, myslím, že máte povinnost o této možnosti vážně uvažovat. Tento sbor je možná plný zralých věřících. Avšak když si projdete seznam členů a spočítáte lidi, kteří by mohli být v tomto sboru za dvacet let, uvědomíte si, jak málo těchto potencionálních „odsouzců na doživotí“ zde opravdu je. Samozřejmě, jsme často v nebezpečí toho, že svou „jedinečnost“ přeženeme. Dbejte tedy na to, abyste taková hodnocení prodiskutovali s ostatními, na které neděláte až takový dojem jako sami na sebe.

Dostáváme se k rozpočtu

Dobře. Rozhodli jste se k určitému životnímu stylu. A snad se to nezmění, jak se bude časem zvyšovat váš příjem. Jak nejlépe tento váš životní styl zvládnout? Rozpočtem.

Často přemýšlíme o rozpočtu jako o finančním nástroji. Je to něco, čím zajistíte, že vaše šeky budou kryté. Myslím, že to je krátkozraké. Rozpočet je primárně nástroj

spokojenosti. A je to nástroj komunikace – moudrý pro svobodné a rozhodující pro zadané. 1. Timoteovi 6 (Všimli jste si, kolikrát už jsem dneska k tomuto textu odkazoval? Přečtete si ho celý!) nám říká, že: „Máme-li jídlo a oděv, spokojme se s tím. Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby. Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení.“ Váš rozpočet vám může pomoci chránit vaši spokojenost a chránit vás před zkázou a záhubou.

V jakém smyslu je váš rozpočet nástrojem spokojenosti?

- Pomáhá omezit přílišné utrácení. Myslím, že to je první věc, která nás často napadne.
- Pomáhá nás chránit od falešné viny nebo starostí, když peníze vydáváme. Ach ne! Rozbil se kotel! To bude několik tisíc dolarů. Ale máme to v rozpočtu, že? Dobře. V pořádku. Rozpočet ukazuje, jak se o nás Bůh již postaral.
- Stará se o to, aby byly vaše výdaje založené na tom, co skutečně potřebujete, a nestoupaly s vaším příjmem.

Je to také komunikační nástroj.

- Způsobuje, že jsou vaše rozhovory o financích strategické a proaktivní, třeba při sestavování rozpočtu, a ne motivované omezeními a reaktivní, jako třeba když manžel přijde domů s novou hračkou pro děti a žena vybuchne.
- Brání vám v odsuzování vaší polovičky. Vaše žena například koupí Nu-

tellu místo Nugety. Jak bezbožné! Neví snad, že s těmi deseti korunami rozdílů bychom mohli naložit daleko lépe? Ale vy v rámci svého rozpočtu na jídlo se stále držíte, že? Takže to neřešte. Nechte si takové rozhovory na chvíli, kdy jde ve vašem rozpočtu o velké věci.

Správcovství jako komunitní projekt

To byly tedy některé myšlenky k využití rozpočtu, který nám pomůže chovat se v našich výdajích a v našem životním stylu strategicky a proaktivně. Ale jak jsme jimi procházeli, asi jste si všimli, jak jsou mnohá taková rozhodnutí složitá. Než se tedy rozejdeme, dovolte mi předložit vám ještě jednu poslední myšlenku – že bychom taková rozhodnutí neměli dělat sami.

Coby sbor máme velkou příležitost učinit z rozhovorů o tom, jak utrácíme peníze, normální součástí života. Jsme ochotní být otevření ohledně svých bojů s pornografií, s hněvem, jídlem a pýchou, ale zřídka kdy mluvíme o lásce k penězům nebo o tom, kolik dáváme nebo jak své peníze utrácíme. To je divné. Proč bys měl být transparentní ohledně všeho ve svém životě kromě peněz? Obzvláště když peníze jsou něco, o čem Ježíš tolik vyučoval? Jako sbor bychom měli mluvit o penězích. Ve vztazích učitel–učedník, s přáteli, v malých skupinkách. Měli bychom ostatním ukázat, za co utrácíme a jak dáváme, a měli bychom být ochotní vést těžké rozhovory s bratry a sestrami, kteří, jak se obáváme, jednají více z lásky

k penězům než z lásky k Bohu. Samozřejmě, že se zde vyskytují známá nebezpečí. Dovolte, abych vám představil dvě z nich:

První nebezpečí je, že budete soudit. Jsme tak rychlí, když jde o posuzování finančních rozhodnutí ostatních, že? Jsme tak sebestřední, že si často myslíme, že ostatní mají naše uvažování, naše motivy a naše okolnosti. A tak rychle rozdělujeme výdaje ostatních na morální a nemorální, i když ve skutečnosti jde jen o to, že druzí mají jiné preference než my. To je něco, o čem hodně hovořím, když poskytuji předmanželské poradenství. Budoucí žena vyrostla v rodině, kde se na peníze za jídlo nehledělo. Budoucí manžel vyrostl v rodině, kde se nepočítaly peníze, když šlo o soukromou hudební výuku. Vezmou se a manžel je zděšen manželčinými výdaji za jídlo a manželka je v šoku z manželova očekávání ohledně vzdělání jejich dětí. Oba se navzájem rychle obviní – alespoň ve svých srdcích – ze sobectví a bezbožnosti. Ale ve skutečnosti došlo jen k tomu, že si oba dva přinesli ze svých rodin rozdílné návyky. Je dobré šetřit na jídle, abychom měli na soukromé hodiny? Nebo máme přestat s hudební výukou a kupovat lepší jídlo? Samozřejmě, že to je jen příklad, který ukazuje na nebezpečí, že budeme ve svých srdcích druhé soudit. Dovolte mi předložit vám dva návrhy, jak se takovým soudům vyhnout:

1. Neposuzujte motivy. Když někdo udělá něco, čemu nerozumíte, nedohadujte se sami v sobě, proč to udělal. Místo toho, pokud to váš vztah dovolí, se zeptejte. A pokud to vzhledem k vašemu

vztahu není vhodné, přestaňte se tím zabývat a předpokládejte to nejlepší, jak nám říká Pavel v 1. Korintským 13.

2. Když mluvíte s někým o jeho finančních rozhodnutích, ujistěte se, že je vaše motivace soucit, a ne snaha usvědčit. Nejednejte tímto způsobem: „Jak se jen odvažují! Ukážu jim, jak se mýlí!“ Ale s postojem, který vidíme v Galatským 6,1: „Bratři, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti.“

Ale i tady se vyskytuje nebezpečí pýchy. Vzpomeňte si na Matouše 6,1, kde Ježíš říká, že by naším motivem při dávání neměla být chvála od lidí. Nezaměřuje se samozřejmě ani tak na utajení pro samotné utajení, ale na touhu mít ty správné motivy, na jistotu, že dáváte k Boží cti, a ne té vaší. Pokud je to pro vás boj – a mám dojem, že pro nás všechny je to v nějakém směru boj, vyznejte to přáteli. Možná, že vaše diskuze o rozpočtu začne diskuzí o tom, jak moc chcete svým dáváním udělat dojem na ostatní. Nebo se možná díky tomu, kde se nachází vaše srdce, k rozpočtu ani nedostanete, ale začnete mluvit o vašem boji s pýchou.

Jak by to tedy mohlo vypadat z pozitivní perspektivy? Rád bych jako v mnoha jiných oblastech našeho společného života v církvi viděl, jak se učíme mluvit konkrétně o našich finančních rozhodnutích a současně jsou naše vztahy naplněné milostí. Tak často se nám ve chvílích, kdy nás někdo za něco konkrétního kritizuje, chce křičet: „Zákoník!“ To je

směšné. A v žádném případě to není způsob, jakým Bible tento výraz používá. Neexistuje důvod, proč bychom neměli být velice specifictí v našem povzbuzování či napomínání a zároveň vůči sobě navzájem nepřetékat Boží milostí. Rád bych viděl zralé bratry a sestry, jak v této oblasti pomáhají novým nebo slabým – nejen radou, ale pokud je to vhodné, i půjčkami nebo dary, aby nikoho nedostatek peněz neomezil v jeho plodnosti pro Boží království. A rád bych viděl, jak jsme hotoví vyznávat oblasti, ve kterých bojujeme, a jak jsme hotoví se v těchto oblastech našich životů navzájem povzbuzovat. Vždyť svět bere rád finance jako něco soukromého a osobního. Existuje kultura zbožné transparentnosti, která může revolučně přeměnit náš postoj k penězům. A myslím si, že bychom se za to měli modlit a pracovat na tom. To bylo tedy pár myšlenek k tomu, jak můžeme utřet své peníze k Boží slávě.

Přeložila Julie Petrecká

- ◆ *Kdo rozdává, ať dává upřímně. (Ř 12,8)*
  - ◆ *Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechtí ani z donucení; vždyť ‚radostného dárce miluje Bůh‘. (2K 9,7)*
  - ◆ *Zákoníka Zénu a Apolla pečlivě vprav na cestu, aby jim nic nechybělo. Ať se učí i naši lidé vynikat v dobrých skutcích, kde je jich naléhavě potřeba, aby nebyli neužiteční. (Tt 3,13-14)*
- „Dávání by mělo být úměrné příjmu. Představte si, že by Bůh způsobil, že váš příjem bude úměrný vašemu dávání!“ ■

RÁDIO LOGOS

www.radiologos.sk

Po dvoch rokoch dramatických zvrátov a útokov Zlého prichádzame k Vám opäť s veľkou bázňou s obnovenou programovou ponukou Rádia LOGOS. To, že môžeme začať vysielat', je Božia milosť a zázrak, nič menej! Ďakujeme Bohu, ale i Vám za vašu priazeň, modlitby, za finančnú podporu, za milujúce srdcia, ochotné deliť sa.

Za dva roky sa veľa zmenilo. Možno ste si medzi tým našli na počúvanie iné rádio, ktoré svojim obsahom naplňa Vaše potreby. Veríme však, že to, čo Vám po dlhšej nútenej prestávke chceme ponúknuť my, Vás znova zaujme tak, ako predtým a pomôže v orientácii na ceste viery za Pánom Ježišom. Veríme, že našou obnovenou programovou skladbou si opäť nájdeme miesto vo Vašej domácnosti, na Vašom pracovisku, ale hlavne vo vašom srdci.

Začínáme vysielat' spočiatku hlavne re-prízované programy z minulých rokov s postupným zaradovaním nových. Naše kresťanské rádio je naddenominačné, nezastrejuje ho žiadna cirkev, je pre všetkých kresťanov, bez rozdielu vierovyznania, ale aj pre tých, ktorí stále hľadajú Krista a ešte ho nenašli. Z celého srdca veríme, že Boh dá silu, Boh ukáže smer, Boh pomôže na ceste, na ktorú sme sa znova odhodlali vykročiť. Nevieme, aká dlhá bude táto cesta. Záleží to v prvom rade na Vás, milí poslucháči, na Vašej podpore, na Vašom záujme o to, čo sa Vám budeme snažiť ponúknuť. Ak však chceme prostredníctvom nášho vysielania niekoho oboha-

tiť, musíme sa všetci navzájom deliť s bohatstvom, ktoré sme dostali od Boha. Preto vás prosíme, píšete nám, volajte nám, zdieľajte sa s nami so svojimi skúsenosťami viery. Píšete nám o tom, čo je pre Vás posilou, aké sú vaše skúsenosti na Vašej ceste viery. Len tak, ak sa budeme navzájom deliť o naše skúsenosti s Bohom, budeme môcť byť pozhnaním pre iných.

Štruktúra programovej skladby bude výrazne orientovaná na zvestovanie a vyučovanie Božieho Slova na základe biblického odkazu. Vo svojich programoch nebudeme uvádzať správy, reklamy a komentáre politického charakteru.

Programová skladba bude zahŕňať: Slovo na tento deň, myšlienku – duchovné zamyslenie, čítanie z Božieho Slova na pokračovanie, výklad Slova, kázne, svedectvá, poéziu, prózu. Našou víziou je vysielanie kontakto- vých relácií s pozvanými hosťami.

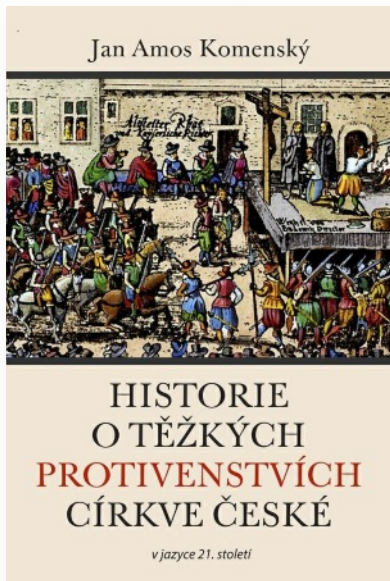
Budeme vďační aj za vaše pripomienky, návrhy na zlepšenie programovej skladby, za pomoc akéhokoľvek druhu. Prosíme zároveň o modlitebnú podporu pri realizácii tohto projektu, nech mnohí môžu počuť, že Pán Ježiš je živý a že prišiel na tento svet kvôli každému jednému z nás. Budeme veľmi radi, ak nám napíšete mail, alebo necháte odkaz na našej internetovej stránke, kde nájdete všetky potrebné informácie. Tešíme sa na spoločný čas pri počúvaní Rádia LOGOS.

Poutníková četba

HISTORIE O TĚŽKÝCH PROTIVENSTVÍCH CÍRKVE ČESKÉ

– v jazyce 21. století

Jan Amos Komenský

Po dlouhé době se znovu k českému národu dostává kniha o českých mučednících sepsaná Janem Amosem Komenským, a upravená do jazyka 21. století.

Dílem, které by bylo možné nazvat knihou krve a slz, bolesti a utrpení, přispěchal Komenský na pomoc těžce zkoušené církvi první poloviny 17. století.

Nejdůležitější částí knihy, která sama prošla perzekucí, než se dostala k českému národu, je líčení nevýslovných hrůz Bílé hory sepsané podle svědectví očitých svědků. Je to kniha o hluboké víře, odvaze, věrnosti Kristu

až na smrt, i o zrůdnosti hříchu, který z lidí dělá tvory horší než zvířata. Křesťané dnes v naší zemi nejsou pronásledováni tělesně, o to více se však potřebujeme povzbuzovat k věrnosti evangeliu Božího slova, protože hrůza hříchu plundruje viditelnou církev skrytě a s dalekosáhlejšími důsledky. Česká církev – drž se věrně Písma a Kristus bude držet tebe! Necht' nás k věrnosti povzbudí příklad českých mučedníků.

Pevná vazba, 224 stran, cena 350,- Kč

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,

tel.: +420 472 741 623, Poutníková četba, Žandov 85, Chlumecký kraj 403 39

Ukázky z knih najdete ve čtenářském koutku na www.PoutnikovaCetba.cz.

NEPRODEJNÉ!

ISSN 1804-2880 (Print), ISSN 2336-8330 (Online)